

MARTS 2025
SKANDERBORG KOMMUNE

MILJØVURDERING AF FORSLAG TIL SKANDERBORG KOMMUNEPLAN 2025-2037

MILJØRAPPORT

MARTS 2025
SKANDERBORG KOMMUNE

MILJØVURDERING AF FORSLAG TIL SKANDERBORG KOMMUNEPLAN 2025-2037

MILJØRAPPORT

PROJEKTNR.

A272020

DOKUMENTNR.

002

VERSION

2.0

UDGIVELSES DATO

31.03.2025

BESKRIVELSE

Miljøvurdering

UDARBEJDET

SRHU

KONTROLLERET

HSLY/LRTA

GODKENDT

HSLY

INDHOLD

1	Indledning	5
2	Planforslagets indhold og formål	6
2.1	Revisionsbeslutning	6
2.2	Planforslagets ændringer	6
3	Miljørapportens indhold og metode	8
3.1	Grundlag for vurderingen	8
3.2	Vurderingstilgang	8
3.3	Afgrænsning af miljøvurderingen	9
3.4	Høring af berørte myndigheder	9
3.5	Alternativer, herunder 0-alternativet	12
3.6	Kumulative effekter	12
4	Ikke-teknisk resumé	13
4.1	Miljøvurdering	13
5	Natur (biologisk mangfoldighed; flora og fauna)	17
5.1	Miljøstatus og lovgivning	17
5.2	Miljøvurdering	22
6	Vand (grundvand)	25
6.1	Miljøstatus og miljømål	25
6.2	Miljøvurdering	31
7	Befolkning (materielle goder)	35
7.1	Miljøstatus	35
7.2	Miljøvurdering	37
8	Landskab, herunder kirkeindsigt	41
8.1	Miljøstatus	41

8.2	Miljøvurdering	46
9	Afværgeforanstaltninger	56
10	Overvågning	57
11	Referencer	58
Bilag A	Rammeændringer	59

1 Indledning

Skanderborg Kommune har igangsat arbejdet med forslag til Kommuneplan 2025-2037. Planforslaget er en fuld revision af gældende Kommuneplan 2021.

Revisionen af kommuneplanen foretages med udgangspunkt i kommunens Udviklingspolitik 2022-2025, som også fungerer som kommunens planstrategi. Udviklingspolitikken blev godkendt i Skanderborg Byråd den 28. september 2022, og fastlægger fire strategispor for den kommende planperiode.

I forbindelse med forslag til Kommuneplan 2025 udarbejdes en miljøvurdering af planforslaget i overensstemmelse med miljøvurderingslovens¹ afsnit II. Planforslaget fastlægger rammer for fysisk planlægning og arealanvendelse i Skanderborg Kommune, og nogle af de foreslåede ændringer til det eksisterende plangrundlag vurderes at kunne have væsentlig indvirkning på miljøet, hvorfor nærværende miljøvurdering er foretaget.

Miljøvurderingen skal omfatte de ændringer, der er foretaget i hovedstruktur, retningslinjer og rammedel i forhold til det gældende plangrundlag.

Der er udført en gennemgang af ændringerne i det gældende plangrundlag. På baggrund heraf er der udarbejdet et afgrænsningsnotat i medfør af miljøvurderingslovens § 11 med henblik på at afgrænse miljørapportens omfang og detaljeringsgrad. Baggrund for afgrænsningen er dels sket i en intern scoping-/screeningproces i kommunen og dels en høring af berørte myndigheder i henhold til miljøvurderingslovens § 32.

Miljørapporten er udarbejdet af COWI i samarbejde med Skanderborg Kommune.

¹ Bekendtgørelse af lov nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

2 Planforslagets indhold og formål

Forslag til ny kommuneplan fastlægger på overordnet niveau mål retningslinjer og rammer for blandt andet den fysiske udvikling. Derfor skal kommuneplanforslaget vurderes på samme overordnede niveau. Dette medfører, at vurderingen koncentrerer sig om generelle vurderinger af forhold, der kan have en indvirkning på miljøet, og hvilke eventuelle afbødende foranstaltninger, det bør overvejes at inddrage i forbindelse med detailplanlægning af eksempelvis infrastruktur eller byudvikling.

Ifølge planloven² skal Skanderborg Kommune opretholde og vedligeholde en kommuneplan. For en periode på 12 år fastlægger kommuneplanen de overordnede mål og retningslinjer for kommunens udvikling i byerne såvel som i det åbne land. Kommuneplanen skal revideres hvert fjerde år.

2.1 Revisionsbeslutning

I forbindelse med vedtagelse af Udviklingspolitik 2022-2025, har Byrådet truffet beslutning om, at der skal foretages en fuld revision af kommuneplanen.

Den gældende kommuneplan er en delvis revision af Kommuneplan 2016, og Kommuneplan 2021 blev vedtaget af Skanderborg Byråd den 15. december 2021. Kommuneplanen er udarbejdet på baggrund af Udviklingspolitik 2018-2021, som også fungerede som planstrategi i perioden. Med den nye udviklingspolitik og planstrategi, foretages der nu en fuld revision af kommuneplanen.

2.2 Planforslagets ændringer

Forslag til Kommuneplan 2025 bygger på den gældende Kommuneplan og revisionen er, i overensstemmelse med planstrategien, primært orienteret om følgende emner:

- › Balanceret vækst – bæredygtig udvikling
- › En kommune hvor alle er med
- › Det gode liv i fællesskabet
- › Grøn Skanderborg

Der er i september 2024 gennemført en idéfase forud for udarbejdelse af forslag til Kommuneplan 2025. Idéfasen koncentrerer sig om to overordnede emner:

- › Strategisk midtbyplanlægning
- › Klog byvækst

Udarbejdelse af forslag til Kommuneplan 2025 og miljøvurdering af planforslaget sker parallelt, hvorved resultater fra miljøvurderingen kan indarbejdes i planforslaget, hvilket kan medføre mindre justeringer af retningslinjebestemmelser,

² Bekendtgørelse af lov nr. 572 af 29/05/2024 om planlægning.

arealudpegninger mv. En indledende gennemgang har vist, at der forventes foretaget følgende ændringer, af varierende grad, i plangrundlaget:

- › Generel ajourføring og opdatering i forhold til statslige, regionale og øvrige kommunale planer/politikker samt ændret lovgivning
- › Nye eller ændrede retningslinjer med tilhørende arealudpegninger, for bl.a.:
 - › Bymidter og øvrig detailhandelsstruktur
 - › Planlagte trafikanlæg og knudepunkter for kollektiv trafik
 - › Grønt Danmarkskort, herunder naturbeskyttelsesområder
 - › Skovrejsning og landskab
 - › Grundvand, oversvømmelse og klimatilpasning
 - › Konsekvenszoner omkring tekniske anlæg og erhvervsområder
- › Ændring af rammeområder, herunder:
 - › Udlæg af nye rammer til byudvikling
 - › Ændring af arealanvendelse og/eller rammebestemmelser, samt justering af geometrier (reduktion og udvidelse) for eksisterende rammeområder
 - › En enkelt ramme udgår i sin helhed, og dele af to rammer udgår grundet klimavand
- › Mindre tekniske eller administrative rettelser (navneændringer, justering af matrikelskel mv.)

De rammeændringer, der vurderes at kunne have potentiel væsentlig påvirkning, og som derfor vurderes yderligere i miljørapporten, fremgår af Bilag A. Øvrige rammeændringer vurderes at være af mindre omfang eller af ubetydelig karakter og vurderes derfor ikke yderligere.

Øvrige temaer i kommuneplanen forventes ikke ændret. Dog vil der blive foretaget konsekvensrettelser som følge af revision af ovenstående temaer samt eventuelle ændringer som følge af ændret lovgivning og overordnet planlægning.

3 Miljørapportens indhold og metode

Miljøvurderingen tager afsæt i miljøvurderingsloven, som fastsætter kravene til proces og indhold.

Miljøvurderingen skal omfatte den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet inden for et bredt miljøbegreb, der omfatter biologisk mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen, menneskers sundhed, jordbund og jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, større menneskeskabte katastroferisici og ulykker, ressourceeffektivitet og det indbyrdes forhold mellem ovennævnte faktorer.

Miljørappen er en vurdering af, hvorvidt og i hvilket omfang, planen stemmer overens med de miljømålsætninger, som er fastlagt i lovgivningen og planlægningen for de pågældende miljøemner. Vurderingen skal udgøre en del af beslutningsgrundlaget for vedtagelsen af planforslaget.

Udarbejdelsen af planforslaget og miljøvurderingen er foregået sideløbende. På den måde har det været muligt at imødekomme potentielle miljøkonsekvenser allerede i udarbejdelses- og beslutningsfasen af planforslaget.

3.1 Grundlag for vurderingen

Grundlaget for miljørapportens vurderinger er som udgangspunkt aktuel viden på tidspunktet for udarbejdelse af planforslaget, dvs. foreliggende planer og rapporter mv.

Ifølge miljøvurderingsloven skal miljørapporten kun indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyn til de aktuelle og gængse vurderingsmetoder og til planens detaljeringsgrad og placering i planhierarkiet. I sagens natur vil vurderingen derfor være afgrænset til vurderinger på et overordnet niveau, hvor den nærmere vurdering af de konkrete konsekvenser vil afhænge af den efterfølgende, mere detaljerede planlægning, der skal udmønte kommuneplanens bestemmelser.

Miljøvurderingen er ikke underbygget af konkrete beregninger af f.eks. støjniveau, luftforurening, konkrete feltstudier, visualiseringer eller lignende. Sådanne beregninger og vurderinger vil, hvis det er nødvendigt, blive udført i tilknytning til sektorplaner mv. samt i forbindelse med konkrete projekter eller lokalplaner, som udarbejdes i medhør af kommuneplanens vedtagelse.

3.2 Vurderingstilgang

Påvirkningen af hvert enkelt miljøemne karakteriseres blandt andet i forhold til, om det er en positiv eller negativ påvirkning, om det er en langsigtet påvirkning og om påvirkningen er væsentlig, herunder om påvirkning indtræffer i et område som er sårbart.

I miljøvurderingen anvendes følgende terminologi i vurderingen af påvirkningens karakter:

- › **Væsentlig påvirkning:** Der forekommer mulige påvirkninger, som har et stort omfang og/eller langvarig karakter, er hyppigt forekommende eller sandsynlige. Muligheder for at imødegå, formindske eller afværge væsentlige negative påvirkninger beskrives.
- › **Lille eller moderat påvirkning:** Der vurderes en påvirkning af kortere eller længere varighed med lokal, regional eller national udbredelse. Tilpasning af planen kan overvejes ved moderat påvirkning.
- › **Ingen eller ubetydelig påvirkning:** Der forekommer ingen indvirkning på miljøet eller der forekommer sandsynlige mindre påvirkninger, som er lokalt afgrænset, ikke-komplekse, kortvarige eller uden langtidseffekt og dermed ubetydelige.

3.3 Afgrænsning af miljøvurderingen

Miljøvurdering af planforslaget foretages på et overordnet niveau og primært på grundlag af en kvalitativ vurdering af de ændringer planen indebærer i forhold til det gældende plangrundlag.

Skanderborg Kommune har på baggrund af et afgrænsningsnotat (scoping) vurderet, at de sandsynlige væsentlige miljøfaktorer omfatter:

- › Natur; biologisk mangfoldighed samt flora og fauna (beskyttede områder og arter)
- › Vand; grundvand (drikkevandsinteresser)
- › Befolkning; materielle goder (detailhandel)
- › Landskab

3.4 Høring af berørte myndigheder

Berørte myndigheder skal høres på forskellige trin af miljøvurderingsprocessen. Inddragelsen giver mulighed for indflydelse på beslutningen om og udførslen af de nødvendige miljømæssige vurderinger. Berørte myndigheder høres i forbindelse med:

- › Afgrænsning (scoping) af miljørapportens indhold og omfang
- › Den offentlige høring af planforslag og miljørapport
- › Den sammenfattende redegørelse.

Med henblik på den endelige fastlæggelse af miljørapportens indhold og detaljeringsniveau, har resultatet af afgrænsningen (scoping) været sendt til høring hos en række myndigheder, der kan være berørt af planforslaget. De berørte myndigheder har derved haft mulighed for at kommentere afgrænsningen eller bidrage med oplysninger, der kan indgå i miljøvurderingen.

Følgende potentielt berørte myndigheder er blevet hørt: Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Naturstyrelsen, Aarhus Stift, nabokommunerne Odder Kommune, Aarhus Kommune, Favrskov Kommune, Silkeborg Kommune og Horsens Kommune, samt forvaltningen i Skanderborg Kommune.

Høring af de berørte myndigheder er forløbet i perioden 21. februar til 7. marts 2025. I høringsperioden er indkommet to høringssvar, fra henholdsvis Vejdirektoratet og Aarhus Stift.

- › Aarhus Stift påpeger at rammeområde inden for kirkebyggelinje for Skovby Kirke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19. Stiftet gør opmærksom på, at der ved Skovby Kirke også er et fredet kirkeindsigtsareal. Stiftet ønsker at blive hørt igen ved den konkrete lokalplanlægning.
- › Rammeområdet indgår allerede i miljørapporten, og vurderes under temaet landskab i kapitel 8, der på baggrund af høringssvaret udbygges til at omhandle kulturhistoriske interesser, herunder kirkeindsigt.
- › Vejdirektoratet omtaler udlæg til aflastningsområde for detailhandel ved Låsby, og anbefaler at i det omfang at arealudlæg giver anledning til øget trafik på statsveje, bør emnet indgå i miljøvurderingen, f.eks. under emnet 'materielle goder'. Desuden gør Vejdirektoratet opmærksom på at ved konkret placering af ladeparker ved statsveje, forventes at kommunen laver en trafikal redegørelse, ligesom kommunen skal redegøre nærmere for, hvis kommunen planlægger for andre erhverv end transporttunge erhverv ved motorvejsnære erhvervsarealer.
- › Det vurderes, at ændringerne i Kommuneplan 2025 ikke i væsentligt omfang berører trafikale forhold til statsvejnettet. Der vil i den konkrete planlægning, herunder for aflastningsområde ved Låsby, blive redegjort for forholdet til det omgivende vejnet, herunder statsveje. Emnet trafik indrages derfor ikke i miljørapporten.

Bemærkningerne har på baggrund af ovenstående ikke givet anledning til ændring af miljørapportens afgrænsning og indhold.

3.4.1 Miljøfaktorer, der ikke behandles nærmere

I forbindelse med afgrænsningen er det således vurderet, at planforslaget ikke eller kun i ubetydelig grad medfører påvirkning på de øvrige miljøfaktorer, hvorfor disse miljøfaktorer ikke behandles i miljørapporten. Redegørelse herfor fremgår i det følgende:

- › Vand; overfladevand
 - › Planforslaget fastlægger ikke konkrete tiltag for håndtering af overfladevand.
- › Befolkning; levevilkår
 - › Det vurderes, at realisering af planforslaget ikke vil påvirke befolkningens levevilkår i væsentlig grad, da der ikke planlægges for omfattende ændringer i trafikafvikling, kollektiv trafik, boligforhold mv.
- › Befolkning; menneskers sundhed
 - › Planforslaget fastlægger ikke rammer til byggeri eller anlæg der vurderes at kunne medføre væsentlige negative påvirkninger af menneskers sundhed. Det gælder på dette overordnede niveau, at påvirkning skal vurderes i den efterfølgende detaljerede planlægning.
- › Sikkerhed; sikkerhed
 - › Det vurderes, at realisering af planforslaget ikke vil medføre en særlig risiko, da der ikke er risikovirkomheder i kommunen og der heller ikke planlægges for dette.
- › Jord; jordarealer og jordbund
 - › Planforslaget medfører justering af arealudpegningen af særligt værdifulde landbrugsområder. Der er alene tale om mindre ændringer.
 - › Der planlægges ikke for anvendelser med særlig forureningsrisiko.
- › Ressourcer; ressourceeffektivitet
 - › Planforslaget fastlægger ikke detaljerede bestemmelser for bebyggelse og anlæg, herunder forbrug af produkter/materialer/råstoffer og affald.
- › Luft & klima; klimatiske faktorer og luft
 - › Med planforslaget tilføjes nye og revideres retningslinjer for oversvømmelsestruede områder med tilhørende arealudpegning. Kortlægningen udgøres overvejende af eksisterende forhold, og vil således ikke medføre væsentlig påvirkning.
 - › For luftforurening som følge af byudvikling mv. gælder generelt, at påvirkningen afhænger af den efterfølgende detaljerede planlægning. Påvirkningen kan derfor ikke vurderes på planforslagets overordnede niveau.
- › Landskab; visuelle forhold

- › Planforslaget fastlægger ikke detaljerede bestemmelser for disponering af områder, arkitektur, byrum, beplantning og lignende. Den konkrete visuelle påvirkning afhænger af den efterfølgende detaljerede planlægning.
- › Kulturarv; arkæologiske og kulturhistoriske værdier
 - › Påvirkningen på arkæologiske værdier kan ikke vurderes på planforslagets overordnede niveau. Ved detailplanlægning og projektering af ny bebyggelse i nye byudviklingsområder skal det lokale museum høres med henblik på at afdække tilstedeværelsen af eventuelle arkæologiske kulturminder. Desuden forudsættes det gældende beskyttelsesniveau for beskyttede fortidsminder og beskyttede diger (forbud mod tilstandsændringer) respekteret i forbindelse med den detaljerede planlægning.

3.5 Alternativer, herunder 0-alternativet

Miljørapporten skal ifølge miljøvurderingsloven indeholde en beskrivelse af referencescenariet (0-alternativet). Miljøvurderingens 0-alternativ fastlægges som den situation, hvor forslag til Skanderborg Kommuneplan 2025-2037 ikke vedtages og plangrundlaget i Skanderborg Kommuneplan 2021-2032 (med tillæg) videreføres.

Der forventes ikke udarbejdet alternative kommuneplanforslag, og derfor forventes der ikke umiddelbart opstillet og vurderet andre alternativer. 0-alternativet medtages i miljøvurderingen som referenceramme for at kunne sammenholde konsekvenserne af en udvikling uden vedtagelse af forslag til ny kommuneplan.

Under hvert emne i miljørapporten gives en beskrivelse af den nuværende miljøstatus. Denne miljøstatus udgør en beskrivelse af miljøtilstanden ved 0-alternativet, og udgør dermed en referenceramme for beskrivelsen af de potentielle konsekvenser ved gennemførelse af planforslaget.

3.6 Kumulative effekter

Kommuneplanen er som udgangspunkt tilrettelagt således, at der ikke er konflikt med andre planer eller projekter og uden, at der opstår væsentlige negative kumulative virkninger med kendte projekter. Der er ikke kendskab til andre projekter eller planer, som kan medføre kumulative virkninger for forhold omfattet af miljørapporten.

Vurderingsemnerne i miljørapporten kan have indbyrdes kumulative effekter, hvilket vil indgå i relevant omfang i miljørapporten.

4 Ikke-teknisk resumé

Miljøvurderingen omfatter forslag til Kommuneplan 2025-2037 for Skanderborg Kommune, og er gennemført efter miljøvurderingsloven. Det følgende udgør en sammenfatning af miljørapportens vurderinger med udgangspunkt i miljøvurderingslovens brede miljøbegreb.

For nogle af miljøparametrene er det generelt en begrænsning, at miljøindvirkningen ikke kan vurderes på det overordnede niveau som planen har, fordi indvirkningen afhænger af den efterfølgende detaljerede planlægning.

4.1 Miljøvurdering

Det følgende resumé er en sammenfatning af de miljøkonsekvenser, der er beskrevet i miljørapporten.

4.1.1 Natur (biologisk mangfoldighed; flora og fauna)

Natura 2000

Med planforslaget opdateres kommuneplanens redegørelse vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder, da Natura 2000-område N54 ikke tidligere var nævnt. To eksisterende rammer som ændres, er delvist beliggende inden for Natura 2000-område nr. 52. Ramme 52.O.07 ændres fra offentligt formål til teknisk anlæg, uden at det medfører ny bebyggelse eller ændrede forhold, mens ramme LB.02.BE.01 udvides uden for Natura 2000-området. Dermed vurderes ændringerne ikke at påvirke naturbeskyttelsen eller områdets integritet.

Kommuneplanens overordnede udpegninger ændrer ikke på den lovmæssige beskyttelse af Natura 2000-områderne. Det forudsættes derfor, at der i forbindelse med konkret lokalplanlægning eller landzonetilladelser sikres, at der ikke sker påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget af Natura 2000-områderne. Det vurderes, at der er **ingen** påvirkning af Natura 2000-områder.

Beskyttede arter (bilag IV)

Tre nye rammeudlæg er placeret inden for en 500 meter radius fra registrerede fund af bilag IV-arten stor vandsalamander. Samtlige fund er i nærheden af §3-beskyttede vandhuller, og de nye rammeudlæg er naturligt afgrænset fra artsfundene ved eksisterende bebyggelse, veje mv.

Påvirkningen på beskyttede arter kan ikke vurderes på dette overordnede niveau, men skal adresseres i den videre lokalplanlægning for at sikre beskyttelse af levesteder og spredningskorridorer. Det vurderes derfor, at påvirkningen på beskyttede arter af kommuneplanens udpegninger er **ubetydelig**.

Beskyttede naturtyper

Planforslaget medfører ændringer af eksisterende arealudlæg, der indeholder §3-beskyttede naturtyper, men der udlægges ikke nye rammeområder inden for arealer med §3-områder. Ramme LB.29.R.01, udlagt til rekreative formål, fjernes helt

fra planlægningen, hvilket vurderes positivt for naturbeskyttelsen, da området forbliver friholdt for ny bebyggelse.

Den konkrete påvirkning på de §3-beskyttede naturområder kan ikke vurderes på dette overordnede niveau og afhænger af fremtidig detaljeplanlægning. Det forudsættes at det nuværende beskyttelsesniveau vil blive respekteret. Det vurderes derfor, at påvirkningen på de beskyttede naturtyper er **ubetydelig**.

4.1.2 Vand (grundvand)

Grundvandsbeskyttelse

Planforslaget medfører nye og ændrede rammeudlæg, der kan medføre påvirkning af grundvandet. Overordnet vil der ved realisering af nye og ændrede rammeområder, være følgende mulige påvirkninger: større risiko for negativ påvirkning som følge af ændret arealanvendelse; risiko for forurenede overfladevand fra veje og tage ved nedsivning; og/eller risiko for nedsivning af miljøfarlige stoffer.

I miljørapporten anføres mulige forholdsregler for områdernes indretning og udnyttelse, samt håndtering af miljøfarlige stoffer, som kan imødegå en potentiel negativ påvirkning. Den konkrete påvirkning af grundvandsbeskyttelsen kan ikke vurderes på dette overordnede niveau og afhænger af fremtidig detailplanlægning. Det forudsættes at det nuværende beskyttelsesniveau vil blive respekteret. Det vurderes derfor, at påvirkningen af grundvandet er **ubetydelig**.

Drikkevandsinteresser

Med planforslaget udlægges nye arealer til byudvikling inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), samt inden for indvindingsoplande (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) uden for OSD. Ligeledes er der enkelte rammer, som enten ændrer anvendelse, udvides, reduceres eller udgår, som også er beliggende inden for selvsamme områder. Planforslaget muliggør således nye anvendelsesmuligheder, der kan have en indvirkning på drikkevandskvaliteten.

På baggrund af en gennemgang af de enkelte nye områder med hensyn til jordlagsbeskyttelse, strømningsretninger og afstande vurderes det, at de nye og ændrede rammer til boligformål ikke vil udgøre en væsentlig påvirkning på drikkevand. Det samme gør sig gældende for de udlagte områder til offentlige formål, som er af boliglignende karakter. Tilsvarende medfører planlægning for nye arealer til rekreative formål, at sådanne områder ikke bebygges eller anvendes til andre aktiviteter, som kan medføre risiko for forurening af grundvandet.

Der udlægges derudover en ny ramme til teknisk anlæg i form af en transformerstation. Det skal i den detaljerede planlægning sikres, at olieholdige transformere placeres på befæstet areal og forsynes med opsamlingskar i tilfælde af uheld. Den interne færdsel på transformerstationer er så beskeden, at der ikke vurderes at være risiko for grundvandet ved nedsivning af overfladevand fra interne veje.

Samlet set vurderes det, at planlægningen har **ubetydelig** påvirkning af drikkevandsinteresserne.

4.1.3 Befolkning (materielle goder)

Detailhandel

Skanderborg Kommune har i 2024 fået udarbejdet en bylivs- og detailhandelsanalyse, hvilket har medført ændringer i center- og butiksstrukturen. Den samlede maksimale detailhandelsarealramme reduceres fra ca. 253.000 m² til 246.000 m², med opdaterede restrummeligheder og butiksstørrelser, som ikke forventes at give væsentlige påvirkninger.

Bydelscenteret i Skanderborg Bakker udgår, mens lokalcenteret i Gl. Rye opdateres. Skanderborg midtby får en reduktion af afgrænsningen for at fokusere bymidten og styrke dagligvareudbuddet, samtidig med at maksimalarealet for udvalgsvarer nedjusteres. I Stilling reduceres bymidteafgrænsningen for at koncentrere området om eksisterende dagligvarebutikker. Der udlægges et nyt aflastningsområde ved Låsby, der udlægges for at supplere Låsby midtby.

Samlet vurderes ændringerne til centerstrukturen at være overvejende lokale og at have en **lille** påvirkning på materielle goder.

4.1.4 Landskab

Landskabsudpegninger

Planforslaget medfører ændringer der kan have en påvirkning af landskab, herunder geologiske bevaringsværdier, bevaringsværdigt landskab og kirkeomgivelser. For alle rammer gælder, at den konkrete påvirkning af landskabet ikke kan ikke vurderes på dette overordnede niveau, og afhænger af fremtidig detailplanlægning, herunder endelig disponering af bebyggelsen.

Der udlægges nye rammeområder til hhv. bolig og offentlige formål inden for både geologiske bevaringsværdier og bevaringsværdigt landskab i Gl. Rye og Tebstrup. Disse vurderes at have en lille eller ubetydelig påvirkning på de geologiske interesser og de bevaringsværdige landskaber, da de ligger i forlængelse af eksisterende by og forudsættes opført i et omfang og med en disponering der respekterer omgivelserne. Realisering af boliger inden for rammeområdet ved Tebstrup vurderes dog at medføre en **lille** til **moderat** påvirkning, grundet landskabets karakter og den høje beliggenhed i terrænet, men den endelige påvirkning afhænger af hvordan området disponeres.

Derudover udvides en ramme til boligformål og en ramme til rekreative formål udgår, som er beliggende inden for bevaringsværdigt landskab. Udvidelsen er af begrænset omfang og kun en mindre del er beliggende inden for landskabsudpegningen. Rammen der udgår, medfører at muligheden for at etablere golfbane inden for området bortfalder, og en mulig påvirkning af bevaringsværdigt landskab ligeledes begrænses. Ændringerne vurderes at medføre en **ubetydelig** påvirkning af landskabet.

Planforslaget indebærer overførsel af en del af eksisterende ramme 31.O.02 for Skovby Kirke til en ny ramme til boligformål 31.B.13. Den sydlige del af

rammeområdet er udpeget under kirkeomgivelser, hvor ny bebyggelse ikke må forringe oplevelsen af kirken og dens omgivelser. Bebyggelsen skal respektere kirkeomgivelserne, og overholde øvrig lovgivning, herunder kirkebyggelinjen. Det forudsættes, at der i lokalplanlægningen tages hensyn til kirken, ved at bebyggelsen tilpasses områdets skala. Påvirkningen vurderes således at være **lille**.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Flere nye og ændrede rammer er beliggende inden for skovbyggelinjen. Enkelte rammer er ligeledes omfattet af sø- og åbeskyttelseslinje, og en enkelt ramme er omfattet af kirkebyggelinjen,

Fire nye rammer er omfattet af skovbyggelinjen. Realisering af boliger og øvrig bebyggelse inden for rammerne forudsætter, at der meddeles dispensation fra skovbyggelinjen, så byggelinjen reduceres. Påvirkningen på skovbyggelinjen afhænger af den videre planlægning, herunder hvordan områderne disponeres og i hvilken grad områderne beplantes. Udlæggene vurderes at kunne få en **lille** til **ubetydelig** påvirkning af skovbyggelinjen. Rammer der ændrer anvendelse eller udgør af planlægningen, vurderes at have ingen påvirkning.

En ny ramme til boligformål ligger inden for kirkebyggelinjen fra Skovby Kirke. Bebyggelsen må dermed ikke opføres med en højde over 8,5 meter, hvilket den nye kommuneplanramme hellere ikke giver mulighed for. Rammen vurderes at få en **ubetydelig** påvirkning på kirkebyggelinjen.

Der sker enkelte rammeændringer inden for sø- og åbeskyttelseslinje. Herunder udtages et enkelt rammeområde og der sker mindre, tekniske tilpasninger som følge af ændrede anvendelser. Ændringerne vurderes at være uden betydning, og medfører **ingen** påvirkning.

4.1.5 Øvrige miljøemner

Den gennemførte afgrænsning betyder, at øvrige miljøtemaer inden for det brede miljøbegreb ikke behandles nærmere i miljørapporten, idet planforslagets sandsynlige påvirkning af disse, er vurderet som værende ikke-væsentlige. Temaer kan være omtalt i miljørapporten, men ikke særskilt og detaljeret.

4.1.1 Afværgeforanstaltninger og overvågning

Da planforslaget ikke medfører væsentlige påvirkninger af natur, vand, befolkning eller landskab, vurderes det, at der generelt ikke vil være behov for afværgeforanstaltninger.

Der forslås ikke særskilte overvågningstiltag.

5 Natur (biologisk mangfoldighed; flora og fauna)

I dette kapitel redegøres der overordnet for den nuværende planlægning og miljøstatus (0-alternativet) for natur, herunder Natura 2000, § 3-beskyttede naturtyper og beskyttede arter (bilag IV). Derefter vurderes påvirkningerne på natur, som følge af nye og ændrede arealudlæg.

5.1 Miljøstatus og lovgivning

Den danske natur er svækket i forhold til både areal og kvalitet. Mange naturområder er forsvundet fra landskabet og med dem også levestederne for mange vilde dyr og planter. Den markante tilbagegang gennem de sidste 100 år har ført til politiske og administrative anstrengelser for at regulere den menneskelige påvirkning og for at sikre naturværdierne for fremtiden.

5.1.1 Natura 2000

De mest værdifulde naturområder i Danmark indgår i Natura 2000, som er et sammenhængende netværk af beskyttede naturområder i EU. Natura 2000-områderne er fastlagt i EU-lovgivningen og er beskyttet efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver (Habitatdirektivet³ og Fuglebeskyttelsesdirektivet⁴). I Danmark er habitatdirektivet implementeret bl.a. i habitatbekendtgørelsen⁵, men derudover også i naturbeskyttelsesloven og kommuneplanerne mv.

Formålet med lovgivningen er at sikre naturtilstanden i områderne, ved at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. I medfør af planhabitatbekendtgørelsen må der således kun vedtages planer, hvis der sikres en gunstig bevaringsstatus for de arter eller naturtyper, som området er udpeget for (udpegningsgrundlaget).

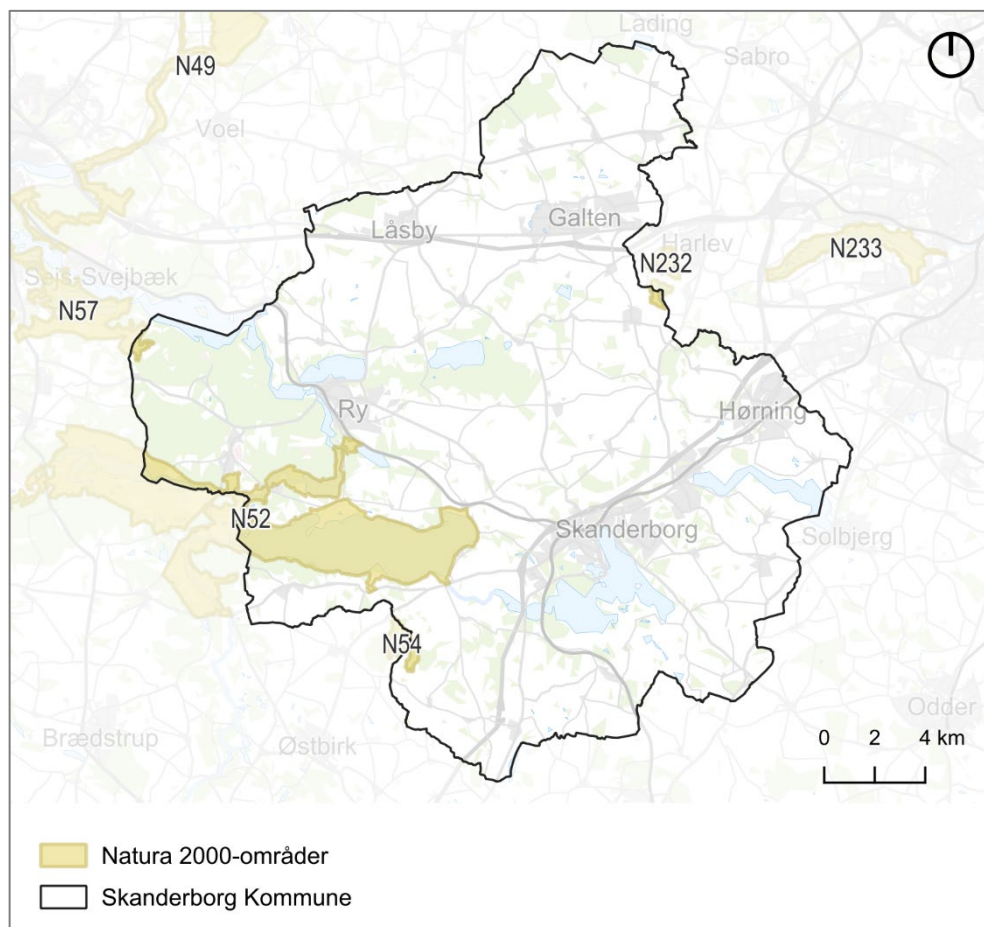
Følgende fire Natura 2000-områder ligger helt eller delvist inden for Skanderborg Kommune:

- › N232 Lillering Skov, Stjær Skov, Tåstrup Sø og Tåstrup Mose
- › N52 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå
- › N54 Yding Skov og Ejer Skov
- › N57 Silkeborgskovene

³ Rådets direktiv nr. 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer, 1992

⁴ Rådets direktiv nr. 79/409 af 2. april 1979, om beskyttelse af vilde fugle med senere ændringer

⁵ BEK nr. 1098 af 21/08/2023, om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter



Figur 5-1. Natura 2000-områder beliggende helt eller delvist inden for Skanderborg Kommune.

Der er fastsat udpegningsgrundlag, beskyttelsesniveau og målsætninger for Natura 2000-områderne for en femårig periode (2022-2027). I henhold til habitatdirektivet må der ikke gennemføres planer eller projekter, der kan beskadige arter på udpegningsgrundlaget, påvirke beskyttelsesniveauet eller på nogen måde forhindre målopnåelse. Udpegningerne skal sikre at der ikke planlægges for bebyggelse, anlæg mv. der påvirker udpegningsgrundlaget i væsentlig negativ grad, således værdierne bevares. Kommuneplanen sikrer ligeledes, at inddragelse af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser til formål, der kan forringe naturindholdet, så vidt muligt undgås. Der må f.eks. ikke etableres byggeri, veje og andre tekniske anlæg m.v., som kan forringe naturindholdet, heller ikke anlæg uden for områderne, som kan få indflydelse ind i områderne (Skanderborg Kommune, 2021).

I det følgende gennemgås udpegningsgrundlaget for de Natura 2000-områder (N52 og N54) der kan påvirkes som følge af planlægningen.

N52 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå

Natura 2000-området udgøres af habitatområde H48 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå samt fuglebeskyttelsesområderne nr. 33 Salten Langsø og nr. 35 Mossø. Arter på udpegningsgrundlaget fremgår af de to nedenstående tabeller.

Tabel 5-1. Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 48.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 48		
Naturtyper:	Lobeliesø (3110)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Å-mudderbanke (3270)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmoser* (7110)	Nedbrudt højmoser (7120)
	Hængesæk (7140)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Bøg på muld (9130)
	Stilkekrat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Blank seglmos (6216)	Lys skivevandkalv (1082)
	Bæklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	Damflagermus (1318)

Tabel 5-2. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder nr. 33 og nr. 35

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 33		
Fugle:	Havørn (TY)	Stor skallesluger (T)
	Fiskeørn (Y)	Hvepsevåge (Y)
	Stor hornugle (Y)	Isfugl (Y)
	Sortspætte (Y)	Hedelærke (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	
Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 35		
Fugle:	Rørhøg (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Isfugl (Y)	

N54 Yding Skov og Ejer Skov

Natura 2000-området udgøres af habitatområde H50. Arter på udpegningsgrundlaget fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5-3. Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 50.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 50		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Surt overdrev* (6230)	Kildevæld* (7220)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Bæklampret (1096)	

5.1.2 Beskyttede arter (bilag IV)

EU's habitatdirektiv samt habitatbekendtgørelsen sikrer beskyttelsen af visse arter (dyr-, fugle- og plantearter), herunder de såkaldte bilag IV-arter. Bilag IV-arterne er strengt beskyttet, og må ikke indfanges eller slås ihjel. Der er forbud mod forstyrrelse eller ødelæggelse af deres yngle- og rasteområde. For planter gælder, at de ikke må beskæres eller graves op.

Forholdene for de strengt beskyttede arter på habitatdirektivets bilag IV skal sikres og forbedres gennem kommunens kortlægning af arternes yngle- og rasteområder, og med særlig hensyntagen ved kommunens planlægning og administration.

Der er inden for Skanderborg Kommune registreret fund af arter, der er beskyttet efter EU's habitatdirektiv bilag IV.

5.1.3 Beskyttede naturtyper

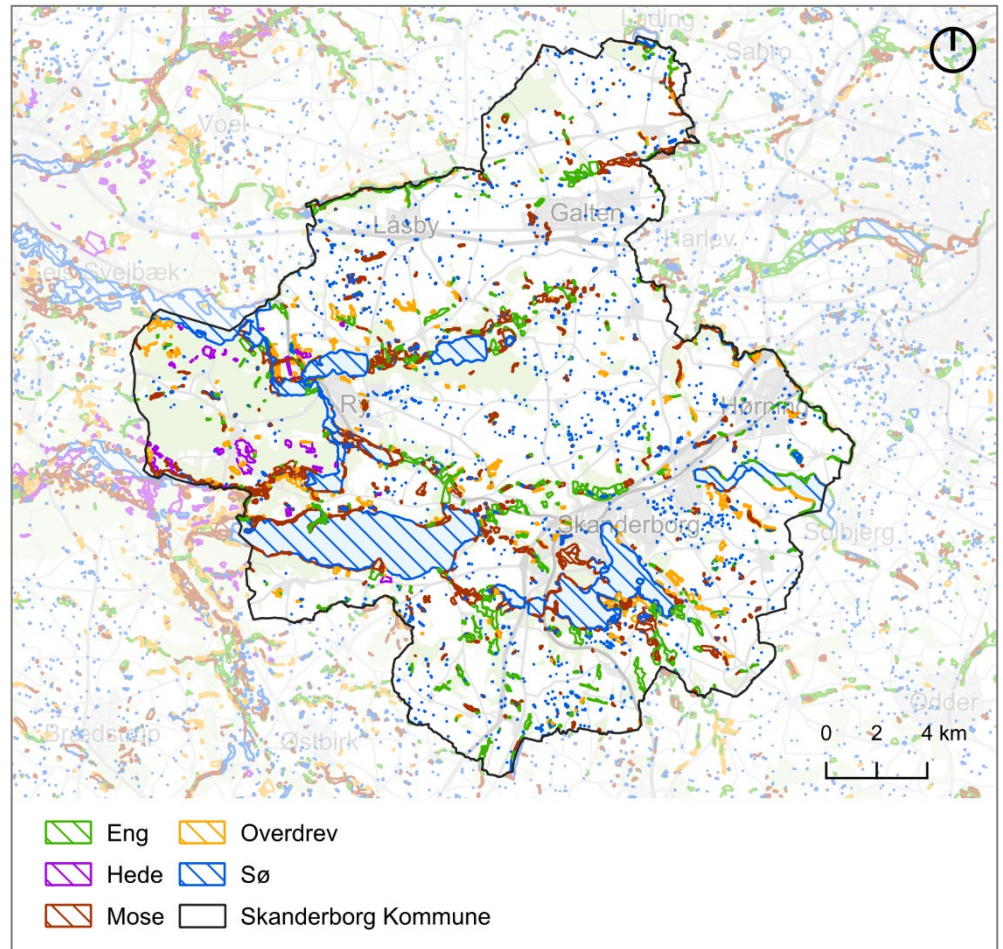
Bestemte naturtyper er beskyttet gennem naturbeskyttelseslovens⁶ § 3, herunder søer, moser, ferske enge, strandenge, heder, overdrev og vandløb. Vandløb er desuden reguleret efter vandløbsloven⁷. De beskyttede naturtyper i Skanderborg Kommune fremgår af Figur 6-2.

I kommuneplanen er de beskyttede naturtyper sikret gennem bl.a. Grønt Danmarkskort, jf. planlovens § 11a, herunder naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser. Kommuneplanen indeholder retningslinjer der sikrer at heder, overdrev, enge, moser og vandhuller, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, bevares. Naturindholdet skal øges gennem naturpleje og naturgenopretning (Skanderborg Kommune, 2021).

Tilstanden i naturområder og vandhuller, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, må som udgangspunkt ikke ændres. Alle fysiske indgreb i § 3-natur, eller udledning af regnvand til § 3-natur der kan ændre naturtilstanden, kræver dispensation. En eventuel dispensation til nedlæggelse af beskyttet natur skal normalt medføre krav om etablering af erstatningsnatur. Hvis indgreb i et § 3-areal kan medføre ødelæggelse af bilag IV-arters yngle- og rasteområder, kan der som udgangspunkt ikke meddeles dispensation.

⁶ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse (LBK nr. 927 af 28/06/2024)

⁷ Bekendtgørelse af lov om vandløb (LBK nr. 1217 af 25/11/2019)



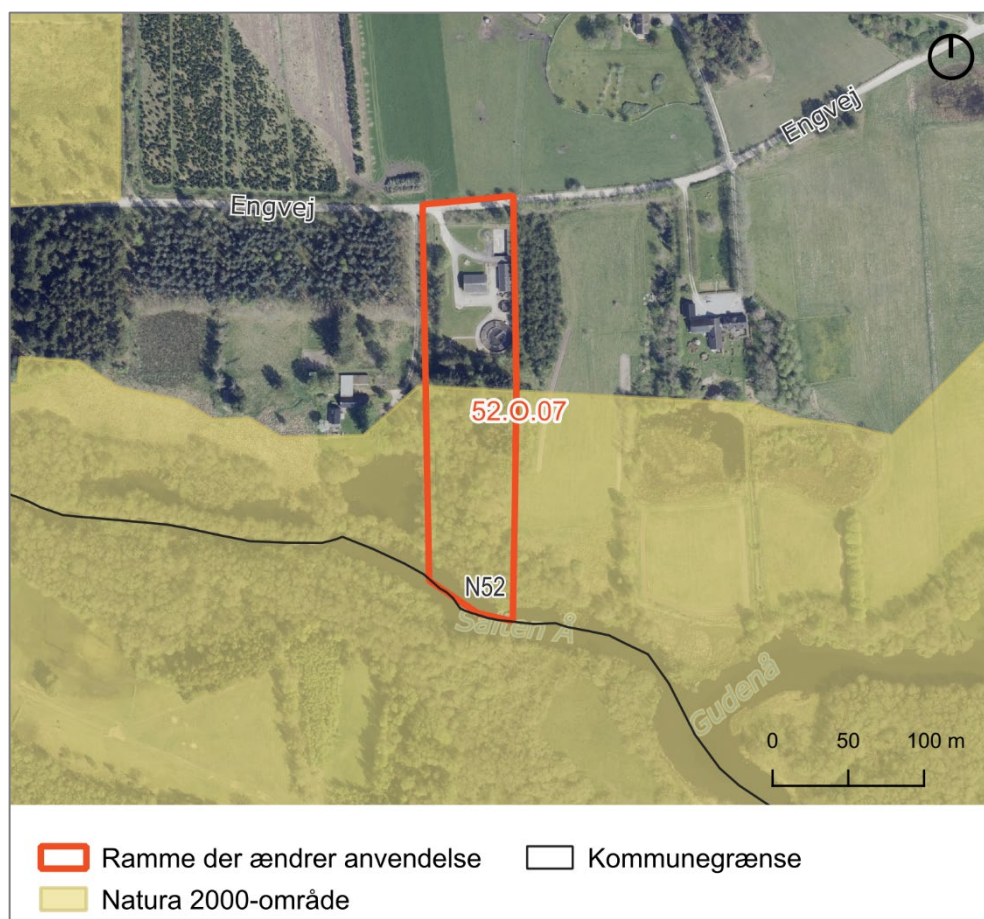
5.2 Miljøvurdering

I de følgende afsnit vurderes påvirkningerne af Natura 2000, beskyttede arter (bilag IV) og § 3-beskyttede naturtyper som følge af nye og ændrede arealudlæg.

5.2.1 Natura 2000

Med planforslaget opdateres kommuneplanens redegørelse vedr. de internationale naturbeskyttelsesområder, da Natura 2000-området N54 ikke er nævnt i gældende kommuneplans redegørelse. Ændringen er af administrativ karakter og er en formalitet, da området har været udpeget på kommunens kortgrundlag og er taget hensyn til i planlægningen.

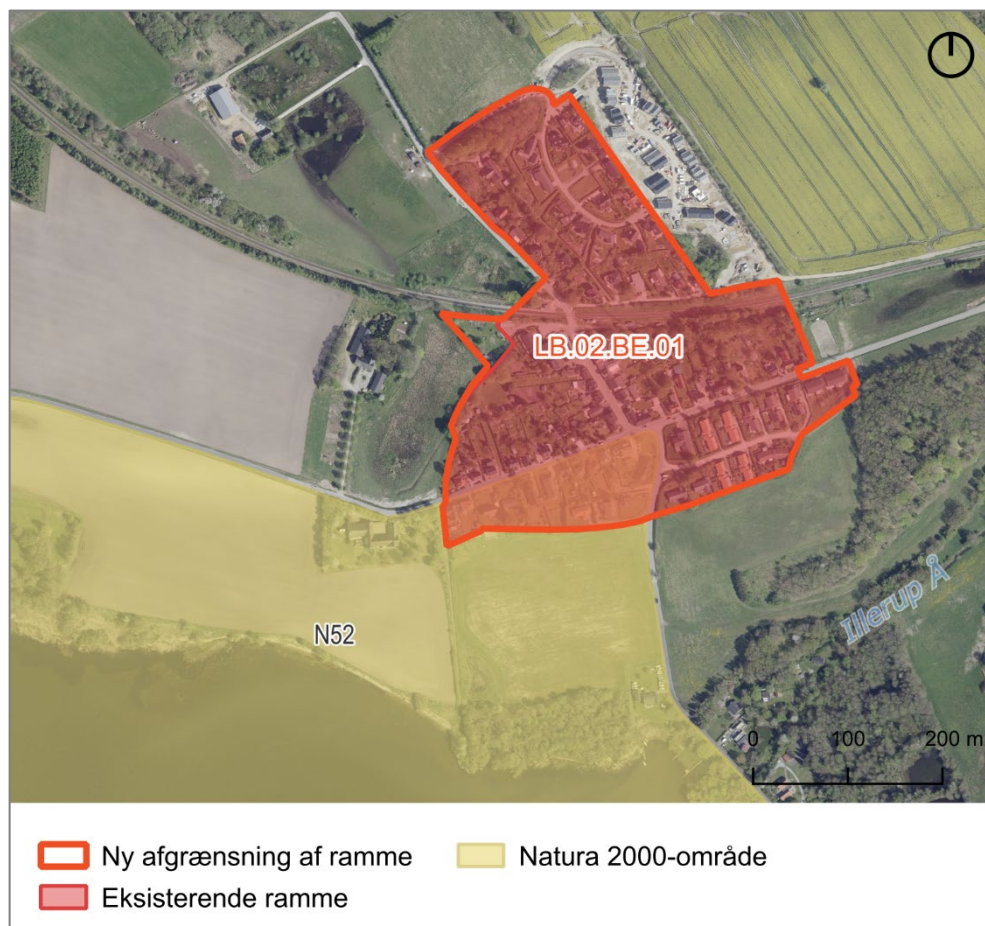
Derudover sker der ændringer i to eksisterende rammer, der er delvist beliggende inden for N2000-område nr. 52. Øvrige nye og ændrede rammer er beliggende mere end 500 meter fra Natura 2000-områderne, og de vurderes derfor ikke at have nogen indirekte eller direkte indvirkning på naturbeskyttelsen.



Figur 5-3. Beliggenhed af ramme 52.O.07 i forhold til Natura 2000-område nr. 52.

Den eksisterende ramme 52.O.07 for Gl. Rye rensningsanlæg ændrer anvendelse fra offentligt formål til teknisk anlæg, for at reflektere rammens faktiske anvendelse. Ændringen er et ønske fra Skanderborg Forsyning. Der indskrives samtidigt en ny rammebestemmelse, som sikrer at følsom anvendelse ikke må etableres inden for en radius af 100 m fra anlægget. Anvendelsesændringen er af administrativ

karakter, og medfører ikke anledning til ny bebyggelse eller faktisk ændrede forhold inden for rammen. De eksisterende forhold fastholdes. Det vurderes, at ændringen i rammen er af administrativ karakter og ikke medfører ny bebyggelse inden for eller tæt på Natura 2000-området.



Figur 5-4. Beliggenhed af ramme LB.02.BE.0 i forhold til Natura 2000-område nr. 52. Udvidelsen af rammen ses vest for eksisterende ramme.

Eksisterende ramme LB.02.BE.01 ved Alken udvides mod matrikelskel i vest, for at stramme op afgrænsning mod en evt. ny kommuneplanramme der er forventet at komme vest for. Udvidelsen af rammen sker ikke inden for Natura 2000-området, og ændringen medfører ikke ændrede forhold. Der gives ikke byggemuligheder der afviger væsentligt i omfang fra eksisterende bebyggelse i området.

Det vurderes, at der ikke forekommer en direkte eller indirekte påvirkning af de internationale naturbeskyttelsesområder eller af arter på udpegningsgrundlaget. Områdernes integritet vurderes opretholdt og planforslaget hindrer ikke målopnåelse. Det forudsættes desuden, at der i forbindelse med konkret lokalplanlægning eller landzonetilladelser sikres, at der ikke sker påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget af Natura 2000-områderne.

Det vurderes derfor, at der er **ingen påvirkning** af Natura 2000-områder.

5.2.1 Beskyttede arter (bilag IV)

Enkelte nye rammeudlæg er beliggende inden for en 500 m radius fra registrerede artsfund (arter.dk, 2025). Følgende rammer og arter er registreret:

- › *52.B.15 og 52.O.05, Hjarsbækvej, Gl. Rye.* Der er registreret fund af stor vandsalamander i 2018, ca. 60 meter nord for rammene. Der er en landevej beliggende mellem rammene og artsfundet, og der er et større §3-område tæt på.
- › *LB.01.B.01, Gl. Ryvej, Adslev.* Der er registreret fund af stor vandsalamander i 2021, lokaliseret ca. 250 m sydvest for rammen. Der er øvrig bebyggelse og veje beliggende mellem rammen og placering af artsregistrering.
- › *15.B.05, Horsensvej, Tebstrup.* Der er registreret fund af stor vandsalamander ca. 385 m sydvest for rammen. Der er jordbrugsmarker og et større §3-eng beliggende vest for artsfund.

Alle aktuelle fund af stor vandsalamander er lokaliseret inden for §3-beskyttede vandhuller.

Det gælder generelt at påvirkningen af beskyttede arter ikke kan vurderes på dette overordnede niveau, og at påvirkningen forudsættes håndteret i den videre detaljerede planlægning. De nødvendige tilpasninger og afværgeforanstaltninger skal indarbejdes i lokalplanlægningen, for at sikre tilstanden af levesteder og spredningskorridorer for de relevante dyre- og plantearter. Det vurderes at påvirkningen af beskyttede arter, herunder bilag IV-arter, er **ubetydelig**.

5.2.2 Beskyttede naturtyper

Med planforslaget foretages der ændringer af eksisterende arealudlæg, som indeholder § 3-beskyttede naturtyper. Der udlægges ikke nye rammeområder inden for arealer med beskyttede naturtyper.

En enkelt ramme (LB.29.R.01, Wedelslund Gods Golfbane) udlagt til rekreative formål, herunder golfbane, udgår i sin helhed af planlægningen. Området er beliggende i landzone, og omfatter mindre § 3-beskyttede naturtyper. At området udtages af planlægningen, vurderes som positivt for naturbeskyttelsen, da arealerne umiddelbart friholdes for ny bebyggelse mv.

Det gælder generelt, at den konkrete påvirkning på de § 3-beskyttede naturarealer ikke kan vurderes på dette overordnede niveau, men vil afhænge af den efterfølgende detaljerede planlægning. Det forudsættes, at nuværende beskyttelsesniveau respekteres i den videre planlægning. På den baggrund, vurderes påvirkningen af de § 3-beskyttede naturtyper at være **ubetydelig**.

6 Vand (grundvand)

I dette kapitel redegøres der overordnet for den nuværende planlægning og miljøstatus (0-alternativet) for grundvand, herunder drikkevandsinteresser. Endvidere vurderes påvirkningerne på grundvandet, som følge af nye og ændrede arealudlæg.

6.1 Miljøstatus og miljømål

I Danmark planlægges der aktivt for at beskytte grundvandet mod forurening, da grundvandet udgør en meget vigtig ressource. Grundvandet benyttes til drikkevandsforsyning, og sikrer vand til bl.a. vandløb og søer, som kan udgøre vigtige levesteder for dyr og planter.

Mere end halvdelen af de danske drikkevandsboringer er i dag forurenede af pesticider, nitrat eller andre miljøfremmede stoffer, og ca. hver tidende drikkevandsboring har forureningsniveauer over grænseværdien (GEUS, 2024). Der er generelt et stort behov for at beskytte grundvandet, og særligt drikkevandet i Danmark, hvis der i fremtiden skal sikres fortsat god vandkvalitet.

6.1.1 Grundvandsbeskyttelse

Der er i vandområdeplanerne fastsat målsætninger for at sikre kvaliteten af Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand. Skanderborg Kommune er omfattet af Vandområdeplan 2021-2027 for vandområdedistrikt Jylland og Fyn, og er delvist beliggende inden for hovedvandoplande 1.5 Randers Fjord, 1.7 Århus Bugt og 1.9 Horsens Fjord. Vandområdeplanerne skal sikre god tilstand i Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand i overensstemmelse med vandrammedirektivet.

Det følger af lov om vandplanlægning med tilhørende bekendtgørelser en forpligtelse for myndigheder til ved administration af lovgivningen at forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster, ikke forhindres⁸.

Hvornår der foreligger en forringelse for målsatte grundvandsforekomster er fastlagt i EU-Domstolens praksis⁹. EU-Domstolen har således slået fast, at der foreligger en forringelse af den kemiske tilstand af en grundvandsforekomst, som følge af et projekt, i tilfælde af dels en overskridelse af mindst ét af kvalitetskravene eller tærskelværdierne, som er fastsat i grundvandsdirektivet, og dels en forventet stigning i koncentrationen af et forurenende stof, når den fastsatte tærskel for dette stof allerede er overskredet.

⁸ Bekendtgørelse nr. 892 af 13. juni 2023 om overvågning af overfladevandets, grundvandets og beskyttede områders tilstand og om naturovervågning af internationale naturbeskyttelsesområder.

⁹ Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, nr. 9210 af 18. april 2024, samt C-535/18 (Land Nordrhein-Westfalen).

Skanderborg Kommunes indsatsplan

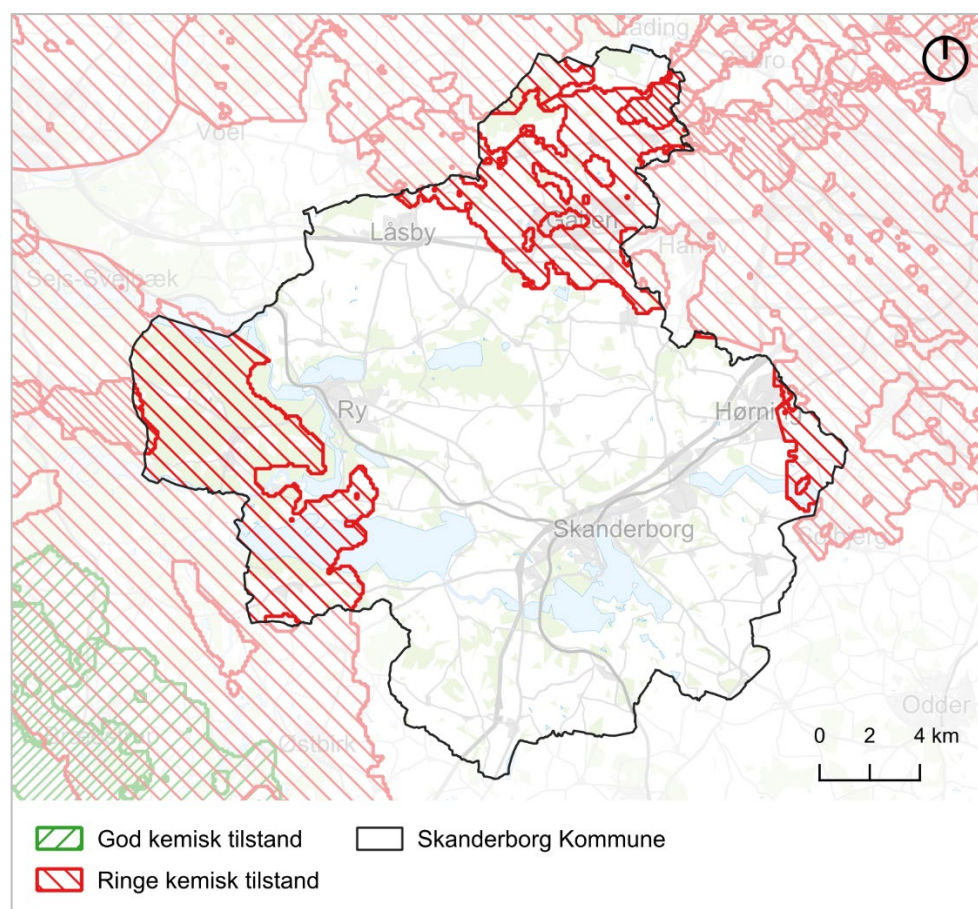
I Skanderborg Kommunes indsatsplan for grundvand beskrives, hvilke indsatser der er nødvendige for at beskytte grundvandet. Skanderborg Kommune har valgt at opdele planerne i en rammeplan 2017-2025 og otte indsatsplaner.

Skanderborg Kommune har i de vedtagne indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse fastsat et overordnet miljømål for indholdet af nitrat i grundvandet, samt at opbevaring, anvendelse eller håndtering af pesticider og miljøfremmede stoffer ikke må give anledning til overskridelse af miljømålet.

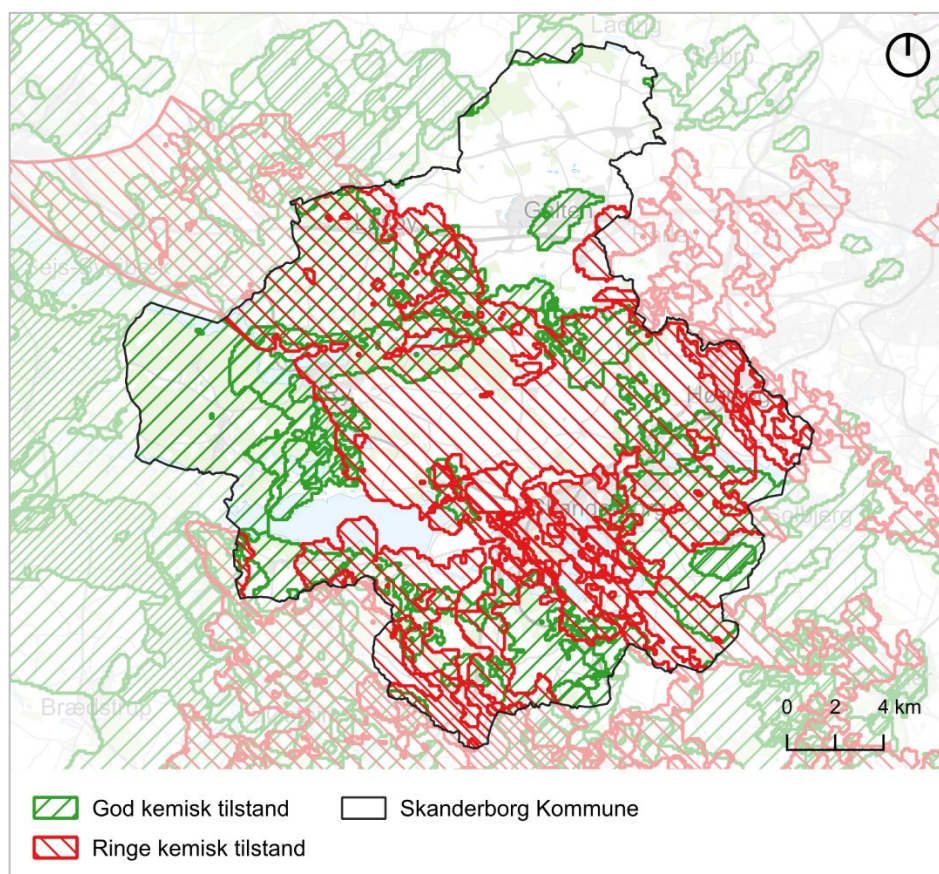
Skanderborg Kommune har i de vedtagne indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse vurderet, at det er nødvendigt at begrænse risikoen for udvaskningen af forurenende stoffer til grundvandet, for at sikre den fremtidige forsyning af rent drikkevand, bl.a. ved at forbyde brugen af pesticider på konkrete arealer i henholdsvis boringsnære beskyttelsesområder, samt det grundvandsdannede opland til almene vandværker.

Vandområdeplaner

Grundvandsforekomsterne opdeles i regionale, terrænnære og dybe grundvandsmagasiner.



Figur 6-1. Regionale grundvandsforekomster og deres kemiske tilstand



Figur 6-2. Terrænnære grundvandsforekomster og deres kemiske tilstand

De terrænnære og de regionale grundvandsmagasiner kan begge have kontakt med jordoverfladen, men opdeles efter deres størrelse. De dybe grundvandsmagasiner ligger mere end 25 m under terræn, og er ofte beskyttet af vekslende lerlag. Derfor er det primært de terrænnære og de regionale grundvandsforekomster, der er mest udsatte for en evt. forurening fra projekter. Til gengæld er det oftest de dybe grundvandsforekomster, der bliver anvendt til drikkevandsboringer.

I Miljøstyrelsens Vandområdeplaner 2021-2027 er grundvandsforekomsters tilstand vurderet og der er fastsat miljømål for alle grundvandsforekomster i kommunen om "god" kemisk og kvantitativ tilstand.

Neden for gennemgås tilstand for grundvandsforekomster i relevante nye og udvidede rammeområder:

- › **15.B.05, boligområde ved Horsensvej, Tebstrup.** I området findes følgende grundvandsforekomster:
 - › Terrænnær grundvandsforekomst (dkmj_5_ks), der som miljømål har en god såvel kvalitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.
 - › Terrænnær grundvandsforekomst (dkmj_228_ks), der som miljømål har en god såvel kvalitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er

god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af nitrat og pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.

- › **30.B.23, boligområde Svaneparken i Galten.** I området findes følgende grundvandsforekomster:
 - › Dyb grundvandsforekomst (dkmj_577_ks), der som miljømål har en god såvel kvantitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.
 - › Regional grundvandsforekomst (dkmj_1075_ks), der som miljømål har en god såvel kvantitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.
- › **31.B.13, boligområde Ringvejen, Skovby.** I området findes følgende grundvandsforekomster:
 - › Dyb grundvandsforekomst (dkmj_577_ks), der som miljømål har en god såvel kvantitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.
 - › Regional grundvandsforekomst (dkmj_1075_ks), der som miljømål har en god såvel kvantitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.
- › **31.B.12, boligområde Præstbrovej, Skovby og 31.O.06, område til plejecenter, Skovby.** I området findes følgende grundvandsforekomster:
 - › Dyb grundvandsforekomst (dkmj_697_ks), der som miljømål har en god såvel kvantitativ som kemisk tilstand. Såvel den kvantitative tilstand som den kemiske tilstand er god og miljømålene er derfor opfyldt.
 - › Dyb grundvandsforekomst (dkmj_577_ks), der som miljømål har en god såvel kvantitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.
 - › Regional grundvandsforekomst (dkmj_1075_ks), der som miljømål har en god såvel kvantitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.
- › **LB.01.B.01, boligområde ved Gl. Ryevej, Adslev.** I området er der følgende grundvandsforekomst:

- › Terrænnær grundvandsforekomst (dkmj_1073_ks), der som miljømål har en god såvel kvantitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.
- › Området er beliggende i en afstand af ca. 190 m nordøst for kildepladsen til Adslev Vandværk, der har to borer (88.654 og 88.822). Boringerne har mellem 6 og 10 m lerdæklag over grundvandsmagasinet.
- › **31.T.01, Storing transformerstation.** I området findes følgende grundvandsforekomst:
 - › Regional grundvandsforekomst (dkmj_1075_ks), der som miljømål har en god såvel kvalitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.
- › **31.B.10, udvidelse af eksisterende boliggramme ved Præstbrovej, Skovby.** I området findes følgende grundvandsforekomster:
 - › Dyb grundvandsforekomst (dkmj_577_ks), der som miljømål har en god såvel kvantitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.
 - › Dyb grundvandsforekomst (dkmj_697_ks), der som miljømål har en god såvel kvantitativ som kemisk tilstand. Såvel den kvantitative tilstand som den kemiske tilstand er god og miljømålene er derfor opfyldt.
 - › Regional grundvandsforekomst (dkmj_1075_ks), der som miljømål har en god såvel kvantitativ som kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand er god, mens den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Miljømålene er dermed kun delvist opfyldt.

6.1.2 Drikkevandsinteresser

I henhold til vandforsyningsloven¹⁰ skal miljøministeren udpege områder med drikkevandsinteresser (OD), områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), indvindingsoplande (IOL) til almene vandforsyninger, nitrat- og sprøjtemiddelsfølsomme indvindingsområder (NFI og SFI), indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Sammen med vandplanlægningsloven¹¹ og EU's vandrammedirektiv¹², danner udpegningen grundlag for kommunernes arbejde med beskyttelse af bl.a. grundvandet. Der skal i kommuneplanlægningen sikres, at drikkevandsressourcen ikke forurenes.

¹⁰ Bekendtgørelse af lov nr. 602 af 10/05/2022 om vandforsyning m.v.

¹¹ Bekendtgørelse af lov om vandplanlægning (LBK nr. 126 af 26/01/2017)

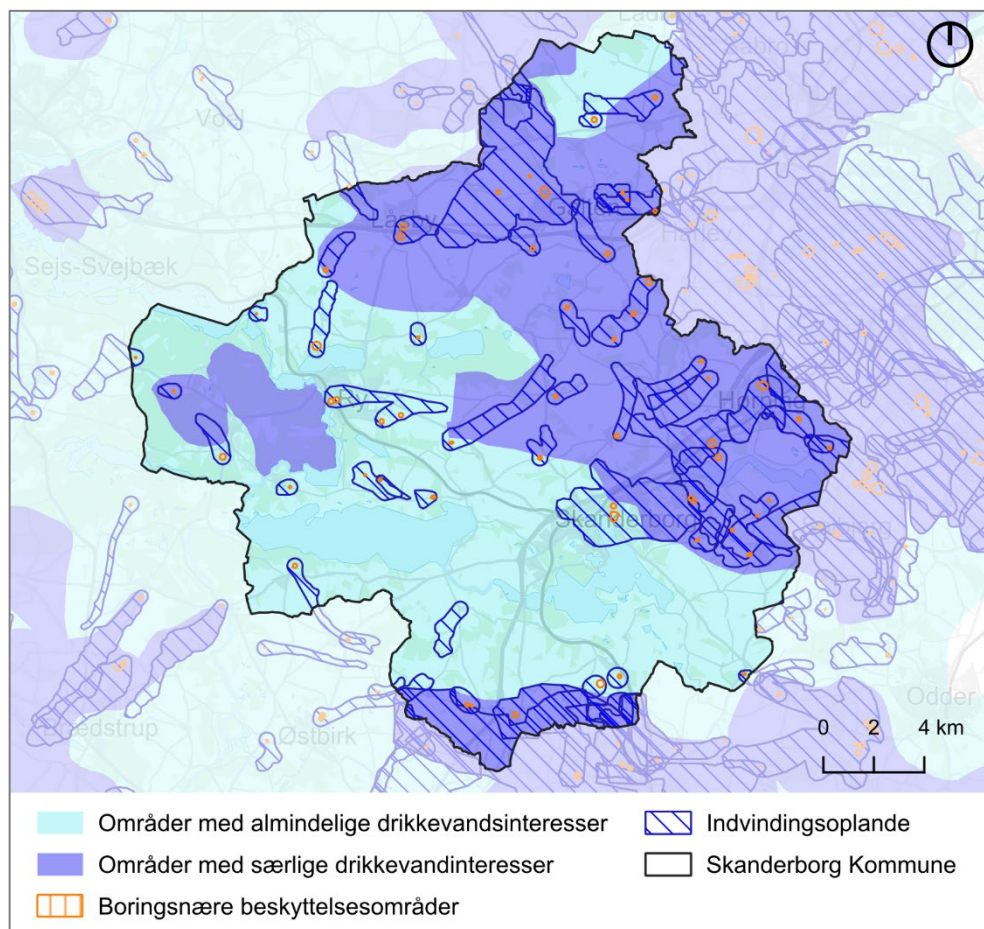
¹² Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger

Rammeplan for grundvandsbeskyttelse 2017-2025 (Skanderborg Kommune, 2017) samt tilhørende indsatsplaner, fastlægger de overordnede retningslinjer og kommende indsatser i kommunen, baseret på den seneste grundvandsredegørelse. Blandt andet er der i rammeplanen fastlagt retningslinjer (i tråd med kommuneplanen) for arealudlæg til byudvikling inden for OSD og indvindingsoplande.

Områder med særlig drikkevandsinteresse (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD skal så vidt muligt friholdes for byudvikling og ændringer af allerede planlagte områder til mere grundvandstruende aktiviteter. Områder med målrettet grundvandsbeskyttelse og boringsnære beskyttelsesområder skal friholdes for byudvikling.

Der kan dog udlægges arealer til ny byudvikling og anden ændret arealanvendelse i OSD og indvindingsoplande til almene vandforsyninger, hvis det kan godtgøres:

- › At der for byen og herunder dens status i bymønstret er et planmæssigt behov
- › At der ikke er alternative placeringsmuligheder i forhold til udviklingen af det pågældende område
- › At byudviklingen ikke indebærer en væsentlig risiko for forurening af grundvandet.
- › At der ved anden ændret arealanvendelse end til egentlig byudvikling, for eksempel biogasanlæg, er et planmæssigt behov og at evt. anlæg ikke indebærer en væsentlig risiko for forurening af grundvandet.



Figur 6-3. Områder med drikkevandsinteresser, indvindingsoplande og boringsnære beskyttelsesområder i Skanderborg Kommune.

6.2 Miljøvurdering

I det følgende afsnit vurderes påvirkningerne på grundvandet, herunder drikkevandsinteresser, som følge af nye og ændrede arealudlæg.

6.2.1 Grundvandsbeskyttelse

Vurderingen af hvilken påvirkning Kommuneplan 2025 vil kunne få på den generelle grundvandsbeskyttelse vil være en overordnet vurdering af potentielle påvirkninger, som ved den videre realisering af kommuneplanen skal vurderes ift. de konkrete rammeområder.

Overordnet vil der ved realisering af nye og ændrede rammeområder være følgende mulige påvirkninger af grundvandet:

- › Ændret arealanvendelse, der kan bevirke større risiko for negativ påvirkning af grundvandet.

I forbindelse med konkrete lokalplaner eller enkelttilladelser skal det iagttages, om tilladelse til en ændret arealanvendelse kan medføre øget risiko for

grundvandsbeskyttelsen. Det skal samtidig vurderes, om der er behov for at friholde arealer eller stille særlige krav til indretningen og udnyttelsen af et område.

- › Håndtering af overfladevand fra veje og tage ved nedsivning.

Spildevandsplanen fastsætter, hvilke områder i kommunen, hvor tag- og overfladevand skal nedsive. Det skal i de konkrete områder iagttages, hvorvidt påvirkningen af grundvandet kan påvirkes negativt, og om der er behov for at opsamle og rense overfladevand, eller eventuelt i lokalplaner at forbyde materialer som f.eks. bly og zink.

- › Risiko for nedsivning af miljøfarlige stoffer.

I forbindelse med konkrete lokalplaner eller enkelttilladelser skal det iagttages, om der er behov for at stille krav til f.eks. en virksomheds håndtering af miljøfarlige stoffer skal opbevares på en bestemt måde og/eller ske på befæstede arealer med opsamling af overfladevand gennem en olieudskiller. Andre krav kan også komme på tale.

6.2.2 Drikkevandsinteresser

Med planforslaget udlægges nye arealer til byudvikling inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), samt inden for indvindingsoplande (IO) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) uden for OSD. Ligeledes er der enkelte rammer, som enten ændrer anvendelse, udvides, reduceres eller udgår, som også er beliggende inden for selvsamme områder. Planforslaget muliggør således nye anvendelsesmuligheder, der kan have en indvirkning på drikkevandskvaliteten.

Nye rammer inden for OSD og IO/BNBO uden for OSD

Der udlægges nye rammer til boligformål, samt en ramme til friplejehjem/ældreboliger. Desuden udlægges en ny ramme til teknisk anlæg og en ramme til blandet offentlig- og rekreative formål.

Samlet set, udlægges der følgende nye rammer inden for OSD:

- › *15.B.05, boligområde ved Horsensvej, Tebstrup.* Realisering af området vurderes ikke at kunne udgøre en væsentlig risiko for vandindvindingen og grundvandsforekomsterne i området. Dette begrundes med, at der er forholdsvis begrænsede drikkevandsinteresser i området og at der er forholdsvis stor afstand til de nærmeste vandindvindingsboringer til alment vandværk, Tebstrup, der indvinder fra et dybtliggende og velbeskyttet grundvandsmagasin.
- › *30.B.23, boligområde ved Svaneparken, Galten.* Realisering af området vurderes ikke at kunne udgøre en væsentlig risiko for vandindvindingen og grundvandsforekomsterne i området. Dette begrundes med, at grundvandsmagasinerne i området er forholdsvis godt beskyttede af et lerlag med en tykkelse på over 20 m, samt at der er forholdsvis stor afstand til

vandindvindingsboringer til almene vandværker. Desuden er boringer til enkeltindvindinger i området beliggende opstrøms for projektområdet.

- › *31.B.13, boligområde Ringvejen, Skovby.* Realisering af området vurderes ikke at kunne udgøre en væsentlig risiko for vandindvindingen og grundvandsforekomsterne i området, såfremt håndtering af tag- og overfladevand kommer til at ske uden direkte nedsivning. Dette begrundes med, at grundvandsmagasinerne i området er forholdsvis godt beskyttede af et lerlag med en tykkelse på ca. 10 m. Desuden er grundvandsstrømningen i området mod syd og dermed ikke hen imod vandindvindingsboringerne til Skovby Vandværk.
- › *31.B.12, boligområde Præstbrovej, Skovby og 31.O.06, område til plejecenter, Skovby.* Realisering af området vurderes ikke at kunne udgøre en væsentlig risiko for vandindvindingen og grundvandsforekomsterne i området. Dette begrundes med, at området er beliggende udenfor indvindingsopland og grundvandsdannende opland, og at der ikke er vandindvindingsboringer indenfor 300 m fra området. Desuden er grundvandsstrømningen i området mod nordøst og dermed i den modsatte retning af vandindvindingsboringerne.
- › *31.T.01, Storing transformerstation.* Realisering af området vurderes ikke at kunne udgøre en væsentlig risiko for vandindvindingen og grundvandsforekomsterne i området. Dette begrundes med, at den begrænsede grundvandsforekomst og at grundvandsmagasinerne i området er forholdsvis godt beskyttede af et lerlag med en tykkelse på over 15 m.
- › *LB.01.B.01, boligområde ved Gl. Ryevej, Adslev.* Realisering af området vurderes ikke at kunne udgøre en væsentlig risiko for vandindvindingen og grundvandsforekomsterne i området. Dette begrundes med, at hovedparten af området er beliggende udenfor indvindingsopland, og at grundvandsstrømningen i området er mod nordøst og dermed ikke hen imod vandindvindingsboringerne til Adslev Vandværk.

Der udlægges derudover følgende to nye rammer inden for IO/BNBO, som er beliggende uden for OSD:

- › *52.O.05: Hjarbækvej, Gl. Rye, areal til offentlige formål*
- › *52.B.15: Boligområde Nylund ved Hjarbækvej, Gl. Rye*

Rammer inden for OSD, der udvides

- › *31.B.10, Præstbrovej, Skovby.* Realisering af området vurderes ikke at kunne udgøre en væsentlig risiko for vandindvindingen og grundvandsforekomsterne i området. Dette begrundes med, at området er beliggende udenfor indvindingsopland og at grundvandsmagasinerne i området er forholdsvis godt beskyttede af et lerlag med en tykkelse på over 15 m. Desuden er grundvandsstrømningen i området mod nordøst og dermed ikke hen imod vandindvindingsboringerne til Skovby Vandværk.

Rammer inden for OSD og inden for IO/BNBO uden for OSD, der ændrer anvendelse, reduceres eller udgår

OSD:

- › Ramme der reduceres i areal: Skovby Kirke (31.O.02)
- › Ramme der udgår: Wedelslund Gods Golfbane (LB.29.R.01)
- › Ramme der udvides: Præstbrovej, Skovby (31.B.10)
- › Ramme der delvist ændrer anvendelse: Vest for Hammelvej (51.E.02)

Rammer inden for IO/BNBO og uden for OSD, der ændrer anvendelse:

- › Ramme der delvist ændrer anvendelse: Skanderborg Bakker (10.B.02)

Konsekvenserne af ovennævnte rammeændringer inden for OSD og/eller inden for IO/BNBO vurderes at have ingen eller mindre positive lokale ændringer for drikkevandsbeskyttelsen.

Det fremgår af *Vejledning om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse* (Miljøstyrelsen, 2016), at ændringer af regler om privates anvendelse af pesticider betyder, at regelret anvendelse af pesticider i villahaver generelt ikke vurderes at udgøre en væsentlig fare for grundvandet. På den baggrund er det vurderet, at arealanvendelse til boliger ikke udløser krav til kommunerne om grundvandsredegørelse og derfor ikke udgør en væsentlig fare for forurening af grundvandet. De nye og ændrede rammer til boligformål vurderes således ikke at udgøre en væsentlig påvirkning på drikkevand. Det samme gør sig gældende for de udlagte områder til offentlige formål, som er boliglignende formål.

Tilsvarende medfører planlægning for nye arealer til rekreative formål, at sådanne områder ikke bebygges eller anvendes til andre aktiviteter, som kan medføre risiko for forurening af grundvandet.

Der udlægges derudover en ny ramme til teknisk anlæg i form af en transformerstation. Det skal i den detaljerede planlægning sikres, at olieholdige transformere placeres på befæstet areal og forsynes med opsamlingskar i tilfælde af uheld. Den interne færdsel på transformerstationer er så beskeden, at der ikke vurderes at være risiko for grundvandet ved nedsivning af overfladevand fra interne veje.

Samlet set vurderes det, at planlægningen har **ubetydelig** påvirkning af drikkevandsinteresserne.

7 Befolkning (materielle goder)

I dette kapitel redegøres der overordnet for den nuværende planlægning og miljøstatus (0-alternativet) for materielle goder, herunder detailhandel. Endvidere vurderes påvirkningerne på materielle goder, som følge af nye og ændrede rammeområder og retningslinjer for bymidter og aflastningsområder i detailhandelsstrukturen.

7.1 Miljøstatus

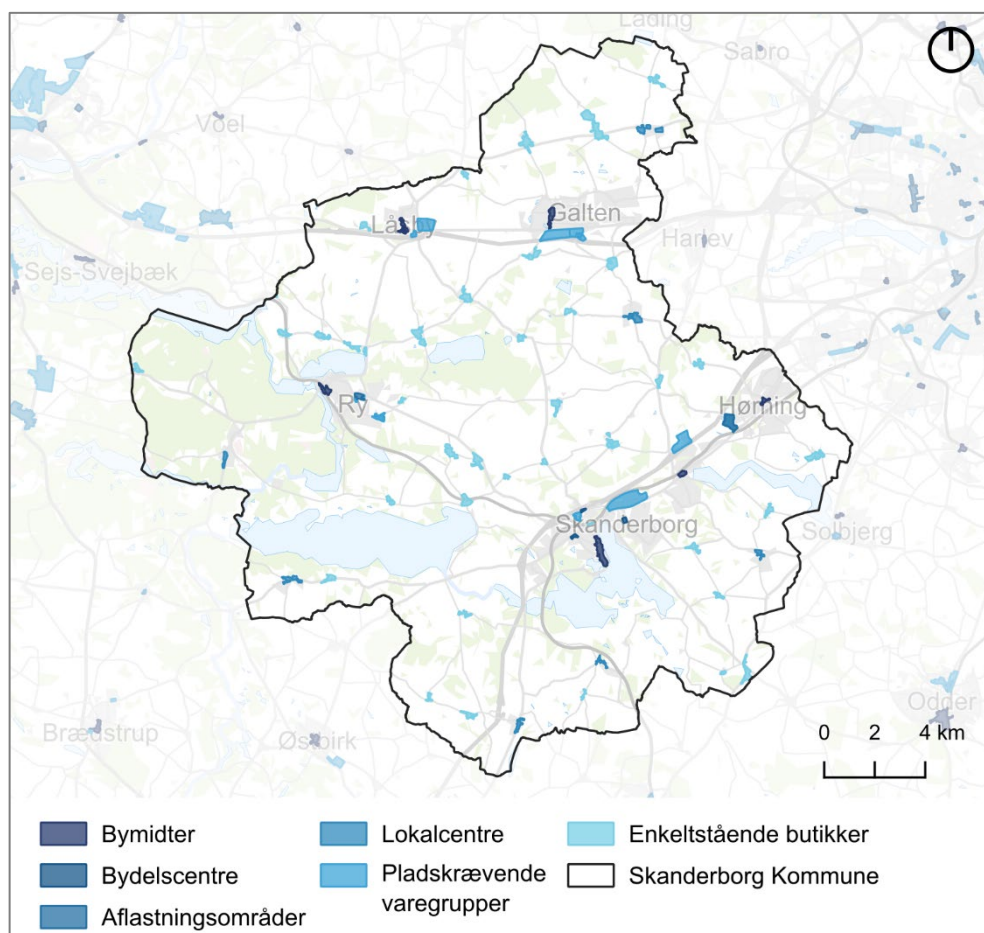
Handelslivet og især bymidterne i Danmark er under præs, og det har i de seneste år været en negativ tendens i mange byer, hvor flere butikslokaler står tomme og bylivet i midtbyen er under forandring. Øget internethandel, færre specialbutikker og store indkøbscentre uden for bymidterne gør, at det er endnu vigtigere end før, at sikre gode betingelser for detailhandelen i de centrale dele af byerne, hvis de aktive midtbyer med attraktive handelsmuligheder skal beholdes.

7.1.1 Detailhandel

I henhold til planlovens §11 a, nr. 3 skal kommuneplanen indeholde retningslinjer for den kommunale detailhandelsstruktur, herunder afgrænsning af bymidter, bydelscentre, lokalcentre, områder til særlig pladskrævende varer og eventuelle aflastningsområder. Der skal fastsættes tal for det maksimale bruttoetageareal til butiksmål for det enkelte område, og maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker i de enkelte områder, herunder også for enkeltstående butikker.

I Skanderborg Kommuneplan er der fastlagt en overordnet detailhandelsstruktur samt rammer og retningslinjer (herunder rummeligheder mv.) for hele kommunen. Detailhandelsstrukturen fremgår af Figur 7-1.

Detailhandelsstrukturen i Skanderborg Kommune består i dag af seks bymidter: Skanderborg, Galten-Skovby, Hørning, Ry, Låsby og Stilling, tre bydelscentre i Skanderborg by: Højvangscentret, Vroldvej og Skanderborg Bakker samt to aflastningsområder i henholdsvis Hørning og Ry. Der er ti lokalcentre i landsbyerne Gl. Rye, Stjær, Herskind, Virring, Tebstrup, Voerladegård, Hylke, Alken, Bjedstrup og Svejstrup, en enkeltstående butik til områdets lokale forsyning i Skovby samt mulighed for enkeltstående butikker på Skanderborg Station samt i alle landsbyerne. Herudover er der i alt ti områder til butikker med særligt pladskrævende varer (SPV).



Figur 7-1. Detailhandelsstrukturen i Skanderborg Kommune.

Samlet set, er der i Skanderborg Kommuneplan 2021 givet mulighed for etablering af op til 253.000 m² butiksareal, fordelt mellem dagligvarer, udvalgsvarer og særligt pladskrævende varer.

De gældende maksimale arealrammer og maksimale butiksstørrelser for bymidterne, fremgår af Tabel 7-1. Samlet set er der inden for bymidterne mulighed for op til 113.825 m² brutto etageareal til butikker i Kommuneplan 2021.

Tabel 7-1. Gældende maksimale arealrammer og maksimale butiksstørrelser for bymidterne i Skanderborg (Kommuneplan 2021).

Bymidte	Maks. arealrammer (m ²)			Maks. butiksstørrelse (m ²)	
	Dagligvarer	Udvalgsvarer	I alt	Dagligvarer	Udvalgsvarer
Skanderborg	13.345	36.110	49.455	3.500	2.000
Ry	4.850	12.480	17.330	3.500	1.000
Låsby	2.500	1.800	4.300	2.500	1.000
Galten-Skovby	7.900	11.300	19.200	3.500	1.000
Hørning	8.840	7.300	16.140	3.500	1.000
Stilling	6.000	1.400	7.400	2.500	500

7.2 Miljøvurdering

I dette afsnit vurderes påvirkningerne på materielle goder, som følge af nye og ændrede rammeområder og retningslinjer for hhv. bymidter og aflastningsområde i detailhandelsstrukturen.

7.2.1 Detailhandel

Skanderborg Kommune har i 2024 fået udarbejdet en bylivs- og detailhandelsanalyse for hele kommunen (COWI, 2024). Dette har medført ændringer til center- og butiksstrukturen.

Overordnet for den samlede detailhandelsstruktur i kommunen reduceres den maksimale arealramme fra ca. 253.000 m² til 246.000 m². Derudover er restrummelighederne ajourførte, som følge af nye maks. rammer samt opdaterede tal for eksisterende arealbrug. De maksimale butiksstørrelser er derudover opdateret for at reflektere den faktiske situation samt forventet udvikling og vækst. Det vurderes ikke, at ændringerne i restrummeligheder eller maksimale arealrammer giver anledning til væsentlig påvirkning.

Der sker derudover ændringer i geometrierne i centerstrukturen. Et bydelscenter i Skanderborg Bakker udgår, da områdets mulighed for at etablere dagligvarebutik ikke er blevet udnyttet. Rammen overgår derfor til erhvervsformål. Derudover opdateres geometri for lokalcenteret i Gl. Rye, da eksisterende geometri ikke reflekterer de faktiske forhold. Ændringerne vurderes at være af mindre omfang, og vurderes derfor ikke yderligere.

Afgrænsningen ændres for to bymidter, og der udlægges et nyt aflastningsområde. I det følgende gennemgås ændringerne og deres påvirkning af materielle goder vurderes.

Bymidter

Tabel 7-2. Ændring i de samlede maksimale arealrammer og maksimal butiksstørrelse for bymidterne i Skanderborg

	Ændring i samlet maks. arealramme (m²)			Ændring i maks. butiksstørrelse (m²)	
	Dagligvarer	Udvalgsvarer	I alt	Dagligvarer	Udvalgsvarer
Skanderborg	+ 2.000	- 2.000	0	-	-
Ry	+ 2.650	- 4.980	- 2.330	-	-
Låsby	+ 500	- 500	0	-	- 500
Galten-Skovby	+ 2.100	- 6.300	- 4.200	-	-
Hørning	+ 2.150	- 3.300	- 1.150	-	-
Stilling	-	-	-	-	-

Skanderborg midtby

Skanderborg midtby reduceres i afgrænsning, for at koncentrere og styrke butikslivet i den centrale del af Adelgade. Områderne syd for Vestergade, vest for Adelgade ved busterminalen på Møllegade og langs Sygehusvej tages ud af

afgrænsningen. Dog fastholdes den eksisterende dagligvarebutik syd for Vestergade som en del af bymidten, og for at skabe en mere sammenhængende bymidte, udvides afgrænsningen til at indeholde Vestergade 8 til 14 og Stændervej 14A.



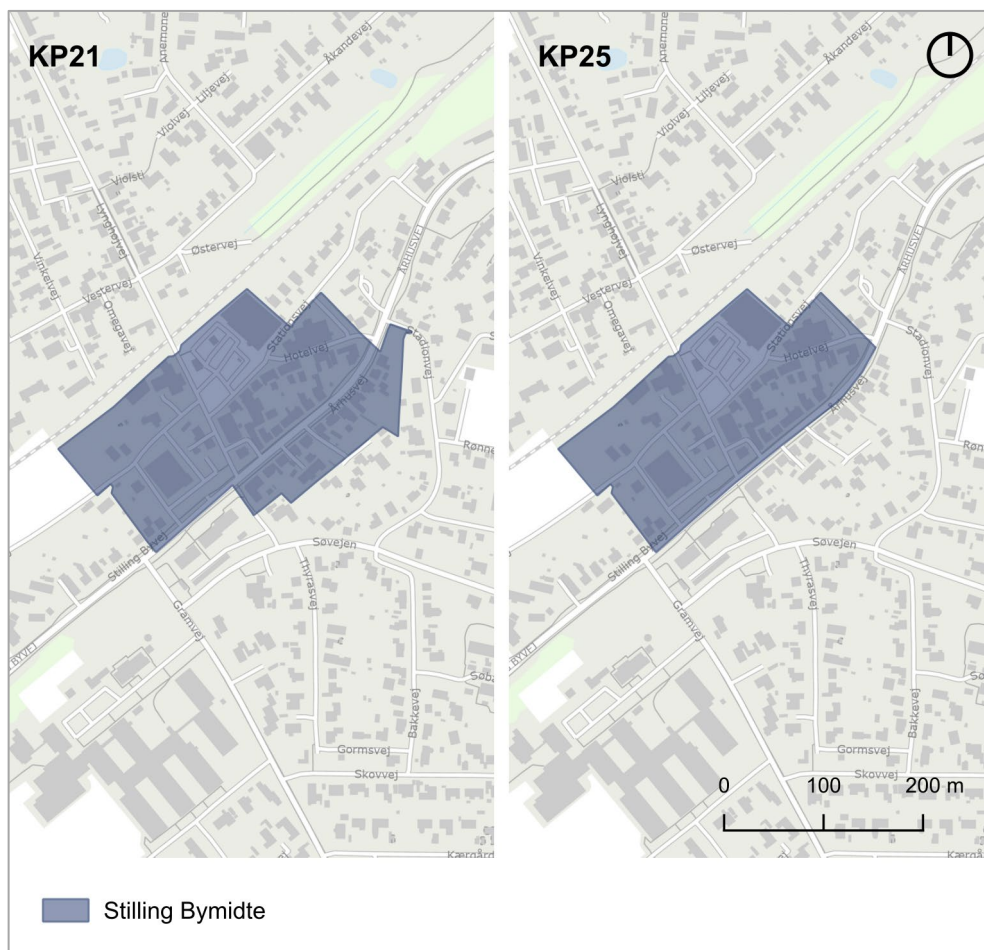
Figur 7-2. Ændring af Skanderborg bymidte fra KP21 til KP25.

Den maksimale arealramme for dagligvarer opjusteres med 2.000 m², for at imødekomme en styrkelse af dagligvareudbuddet i midtbyen. Dagligvarebutikkerne er vigtige bidrag til bylivet og til de øvrige butikker, da de typisk genererer en høj kundestrøm. Som en konsekvens nedjusteres den maksimale arealramme for udvalgsvarer tilsvarende (- 2.000 m²), da den nuværende ramme for udvalgsvarer vurderes at være mere end tilstrækkelig. Samlet set, fastholdes den samlede maksimale arealramme. Maks. butiksstørrelser justeres ikke.

Formålet med ændringerne er at styrke Skanderborg midtbys sammenhængskraft, og skabe et koncentreret byliv med omdrejningspunkt ved Adelgade og Kulturaksen ned mod søen. Omfordeling af arealrammen er gjort for at muliggøre at flere butikker kan etableres i midtbyen, og således bidrage til et rigere og mere mangfoldigt butiksudbud.

Stilling midtby

Afgrænsningen af bymidten i Stilling reduceres. Området langs sydsiden af Århusvej udgår, for at koncentrere og styrke Stilling Midtby omkring de nuværende dagligvarebutikker og i området omkring det kommende trinbræt ved jernbanen. Der sker ingen ændringer i arealrammer eller butiksstørrelser for Stilling midtby.



Figur 7-3. Ændring af Stilling bymidte fra KP21 til KP25

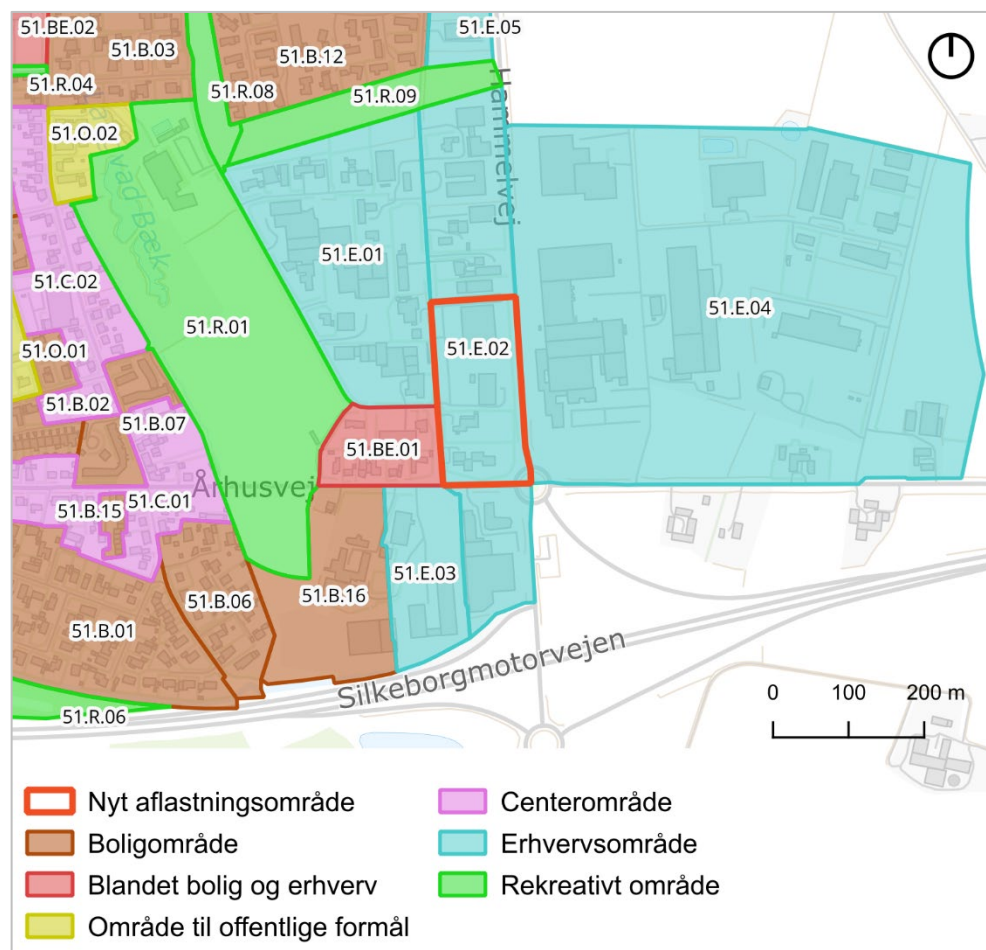
Det vurderes samlet set, at ændringerne af bymidternes afgrænsning kan bidrage til at skabe et mere koncentreret byliv, med mulighed for flere dagligvarebutikker (dog færre udvalgsvarerbutikker), kortere afstand mellem funktioner og et potentielt bedre butiksudbud. Samtidigt kan de reducerede afgrænsninger lægge præs på arealerne, ved at der er mindre arealer at etablere detailhandel inden for. Afgrænsningerne tager dog udgangspunkt i den eksisterende situation og understøtter kommunens arbejde med at styrke bymidterne som attraktive indkøbssted og mødeplads.

Påvirkning af materielle goder som følge af ændrede afgrænsninger af bymidter vurderes at være overvejende lokale og samlet set at være **lille**.

Aflastningsområde ved Låsby

Der udlægges et nyt aflastningsområde ved Låsby, hvor dele af en eksisterende kommuneplanramme ændres fra erhvervsformål til centerformål og

detailhandelsstrukturen opdateres. Detailhandelsanalysen (COWI, 2024) anbefaler at mulighederne for detailhandel begrænses i aflastningsområdet, for at bedst muligt understøtte fortsat udvikling i Låsby bymidte. Aflastningsområdet kan indeholde en dagligvarebutik på op til 1.200 m² samt 3.000 m² udvalgswarebutikker, med minimums butiksstørrelse på 800 m². Der må være én udvalgswarebutik på 400 m².



Figur 7-4. Afgrænsning af nyt aflastningsområde i Låsby, hvor del af kommuneplanramme 51.E.02 ændrer anvendelse til centerområde (ny ramme 51.C.03).

Det vurderes, at det nye aflastningsområde kan have en positiv effekt på handelslivet i Låsby, ved at tilbyde en anden type detailhandel end bymidten og således understøtte det samlede butiksudbud. Der skal i den konkrete planlægning redegøres for påvirkning på bl.a. trafik, herunder belastning og forholdet til det omgivende vejnet, herunder statsveje. Påvirkning af materielle goder som følge af ændring af aflastningsområde, vurderes på dette overordnede niveau at være **lille**.

8 Landskab, herunder kirkeindsigt

I dette kapitel redegøres der overordnet for den nuværende planlægning og miljøstatus (0-alternativet) for landskab, herunder landskabsudpegninger samt bygge- og beskyttelseslinjer. Derudover vurderes nye og ændrede arealudlægs påvirkning på landskabet og kulturhistoriske interesser, herunder kirkeindsigt.

8.1 Miljøstatus

Landskaberne fortæller vigtige historier om både natur og samfund, og markante landskabslementer er helt centrale i forståelsen af udviklingen af vores omgivelser. Selv små forandringer i arealanvendelsen kan få stor betydning for landskabsoplevelsen og ændre den historie som landskaberne formidler. Mange karakteristiske og oplevelsesrige landskaber af høj kvalitet er særlig udsat for ændringer, bl.a. som følge af ny byudvikling, skovrejsning og anden ændret anvendelse i det åbne land. Det er i planlægningen derfor vigtigt at værne om og tage hensyn til fortællingerne i landskabet.

8.1.1 Landskabsudpegninger

I henhold til planlovens §11 a, stk. 1, nr. 16 skal kommuneplanen indeholde retningslinjer for sikring af landskabelige bevaringsværdier og beliggenheden af områder med landskabelig værdi. Kommuneplanen skal også udpege områder med særlig geologisk værdi jf. planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 17. Det er kommunernes ansvar at afveje og udpege de landskabelige bevaringsinteresser og værdier, som et vigtigt fundament i planlægningen i det åbne land.

I det følgende gennemgås de relevante landskabsudpegninger i Skanderborg Kommune, der bliver påvirket af planlægningen.

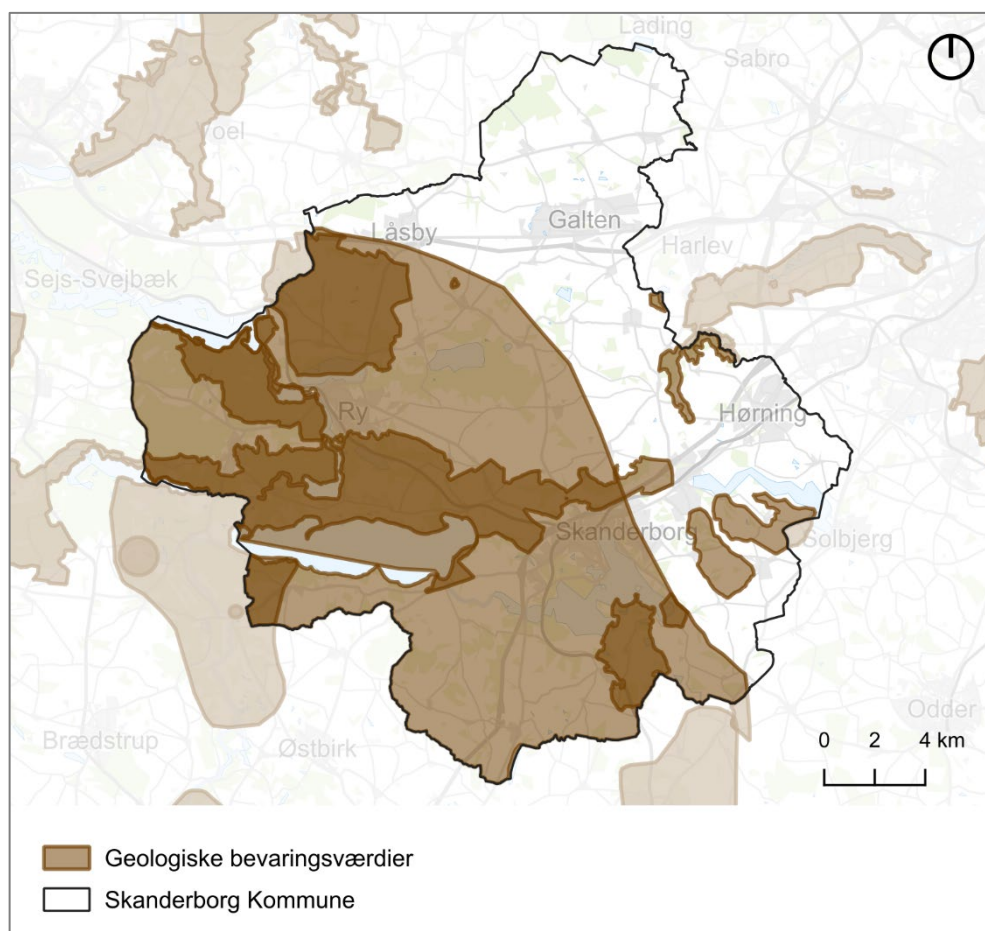
Geologiske bevaringsværdier

Skanderborg Kommuneplan 2021 udpeger geologiske interesseområder og geologiske rammeområder.

De geologiske interesseområder er områder hvor landskabsformen tydeligt afspejler landskabets opbygning og de geologiske processer, der ligger til grund for landskabets karaktertræk. Inden for interesseområderne skal råstofindvinding, terrænregulering og jorddeponering, som kan ødelægge de karakteristiske landskabsformer, samt byggeri og anlægsarbejder, skovrejsning, beplantning m.v., som kan sløre landskabets dannelsesformer, så vidt muligt undgås. De geologiske interesseområder er sårbare over for påvirkninger som kan sløre dannelsesformene eller på andre måder ændre forholdene. I Skanderborg Kommune er der udpeget ti områder af særlig geologisk interesse: Tulstrup/Laven, Himmelbjerget, Gl. Rye/Salten Langsø/Velling Skov, Vissing Kloster, Illerup Ådal/Mossø, Hylke/Fårbjerg, Pilbrodalen, Jeksendalen, Stjær Stenskov og Nørre Vissing.

Der er udpeget et geologisk rammeområde i kommunen, "Det Midtjyske Søhøjland". Rammeområdet er del af et større nationalt landskab udpeget med

geologiske bevaringsværdier, der strækker sig over flere kommuner. Landskabet er kendt for sit sørige og stærkt kuperede terræn.

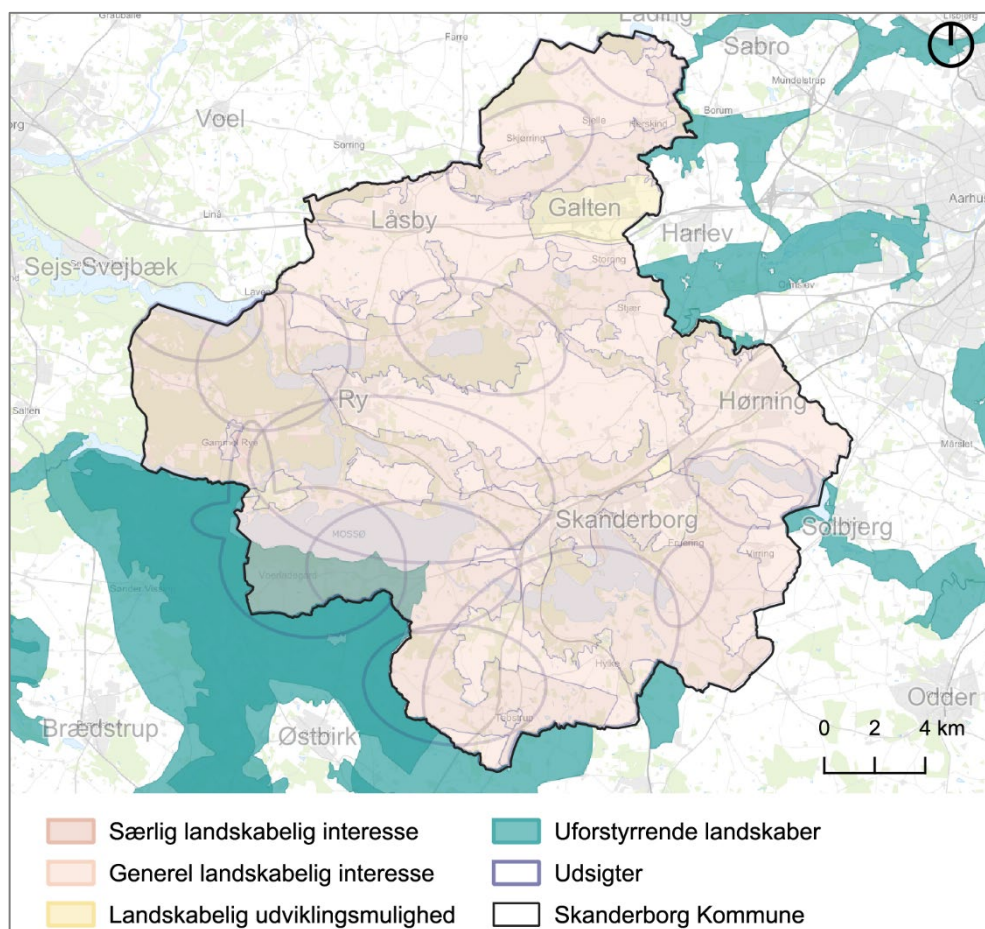


Figur 8-1. Geologiske bevaringsinteresser/-områder i Skanderborg Kommuneplan 2021.

Bevaringsværdigt landskab

Skanderborg Kommuneplan udpeger hhv. 'landskabelige interesser', 'udsigter', 'uforstyrrede landskaber' og 'oplevelseslandskaber'. Udpegningerne er baseret på kommunens landskabsplan og -analyse, som også definerer fem forskellige landskabskarakterområder inden for kommunen. Kommunen er delt ind i hhv. bakket landskab, bølget landskab, småbakket landskab, sølandskab og ådal.

Generelt skal de bevaringsværdige landskaber friholdes for etablering af større og forstyrrende byggeri, anlæg og anden arealanvendelse, som kan have stor påvirkning på omgivelserne og sløre de særlige bevaringsværdier eller visuelle oplevelsesmuligheder. I områder med særlig landskabelig interesse, skal landskabernes særlige karakter bevares og der skal tages hensyn til landskabet, når der planlægges for nyt byggeri og nye anlæg i det åbne land.

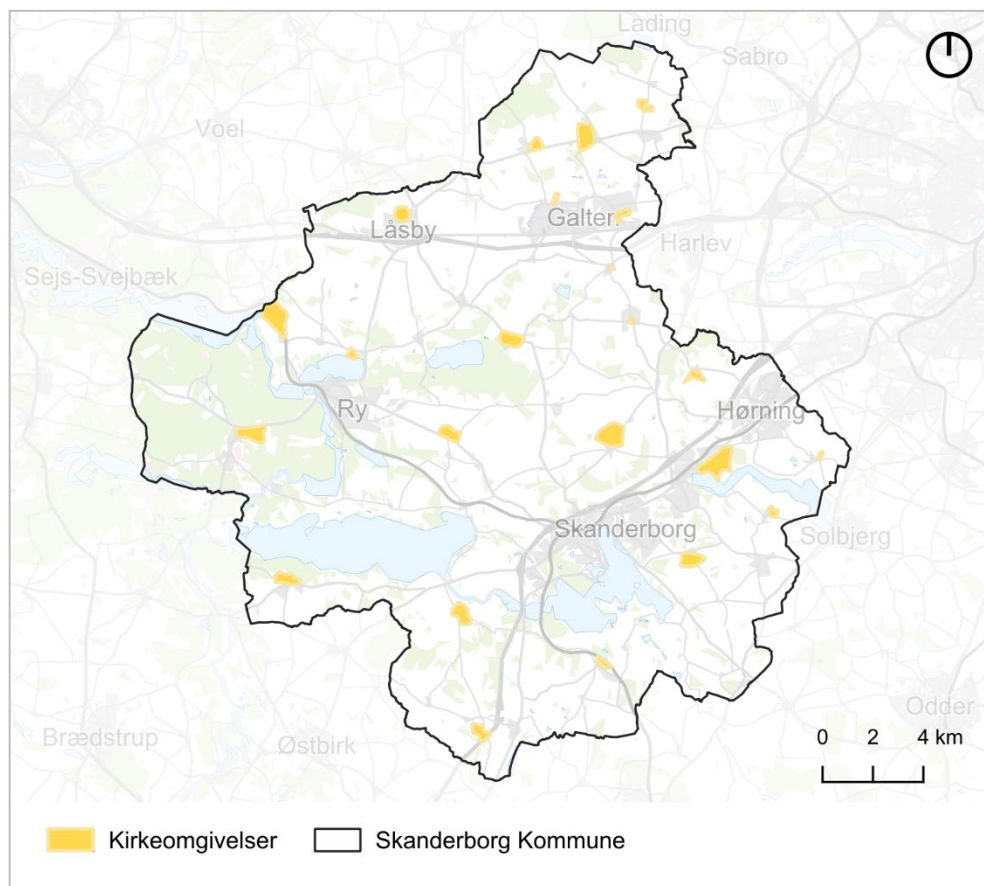


Figur 8-2. Landskabsudpegninger i Skanderborg Kommuneplan 2021, hvor udpegnings af særlig landskabelig interesse og uforstyrrede landskaber samlet set udgør de bevaringsværdige landskaber i kommunen.

Kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder kirkeomgivelser

Kommuneplanen udpeger kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder kirkeomgivelser. Inden for kirkeomgivelserne skal hensynet til kirkens status og oplevelsen af kirken samt indsyn og udsyn til kirken tillægges særlig stor vægt. Byudvikling, placering af trafik- og tekniske anlæg med videre, byggeri, skovrejsning og andre indgreb må ikke ske, medmindre det kan ske uden at sløre eller forringe oplevelsen af kirken og dens umiddelbare omgivelser.

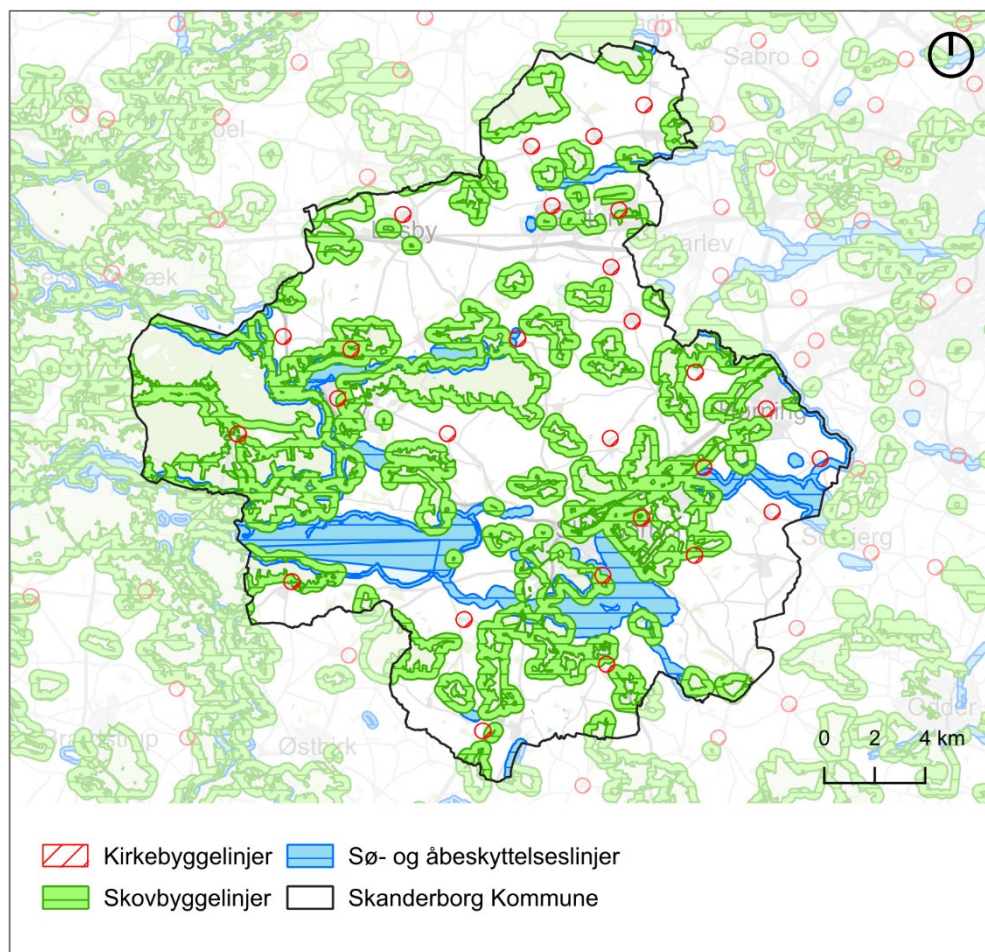
Der er i alt udpeget 22 kirker med kirkeomgivelse i Skanderborg Kommune.



Figur 8-3. Kirkeomgivelser

8.1.2 Bygge- og beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens § 16-19 definerer bygge- og beskyttelseslinjer, som har til formål at medvirke til beskyttelse af landskabet, det åbne land og de særlige landskabselementer, som de vedrører og at varetage naturbeskyttelseshensyn ved beskyttelse af arealerne som levested og spredningskorridor for plante- og dyreliv.



Sø- og åbeskyttelseslinje

Der gælder en beskyttelseslinje fra visse vandløb og søer. Formålet med beskyttelseslinjerne er at sikre åer og søer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for dyre- og planteliv. Landskabet ved søer og åer skal friholdes for bebyggelse, campingvogne og lignende, og der må ikke foretages beplantning eller ændringer i terrænet.

Sø- og åbeskyttelseslinjen er reguleret i naturbeskyttelseslovens § 16.

Skovbyggelinje

Skovbyggelinjen er reguleret i naturbeskyttelsesloven § 17, og er gældende i en afstand af 300 meter omkring alle offentlige skove og ved private skove med et samlet areal over 20 ha. Formålet med skovbyggelinjen er at sikre det frie udsyn til skoven og skovbrynet og at bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyreliv. Mellem skoven og skovbyggelinjen må der ikke placeres bebyggelse, såsom bygninger, skure, campingvogne og master.

Det kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 17 at opføre byggeri og tekniske installationer på arealer inden for skovbyggelinjen.

Kirkebyggelinje

For at sikre kirkerne som karakteristiske elementer i landskabet, er der fastlagt en byggelinje omkring alle landets kirker, jf. naturbeskyttelseslovens § 19. Inden for en afstand af 300 m fra en kirke må der ikke opføres byggeri med en højde over 8,5 m, medmindre kirken er omgivet af bymæssig bebyggelse i hele beskyttelseslinjen.

8.2 Miljøvurdering

I dette afsnit vurderes påvirkning af landskabet, som følge af nye og ændrede arealudlæg, beliggende inden for arealer med landskabsudpegninger i det åbne land samt bygge- og beskyttelseslinjer.

8.2.1 Landskabsudpegninger

Med planforslaget indføres der en ny retningslinje for landskab, hvor der gives mulighed for udvikling af nye arealer i særlige tilfælde og med hensyn til bl.a. landskabets karakter, herunder udsigtslinjer, visuelle oplevelsesmuligheder og grønne strukturer. Udvikling må ikke forringe de bærende landskabstræk, og alternativt skal det skal kunne godtgøres ved at udviklingen er af almen interesse. Retningslinjen medvirker til at det åbne land udvikles i overensstemmelse med landskabernes karakteristika. Skovrejsning kan ligeledes tillades på de selvsamme vilkår, og det skal sikres at det ikke medfører sløring af værdifulde landskabstræk, større sammenhængende landskaber, kulturhistoriske værdier eller andre særligt værdifulde interesser. Det vurderes, at den nye retningslinje kan bidrage positivt til bevaring og udvikling af landskabets værdier, mens den samtidig giver mulighed for udvikling, der understøtter nationale mål, f.eks. vedr. yderligere etablering af skov.

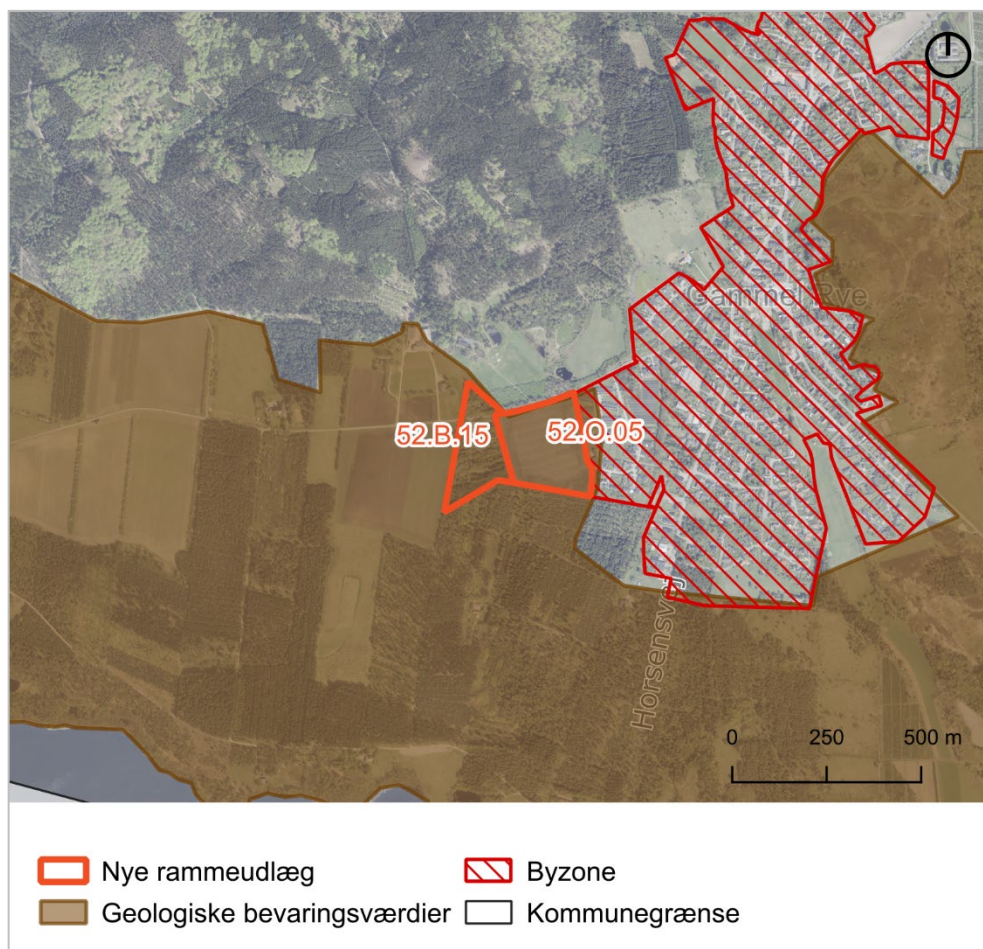
Der er nye og ændrede rammer beliggende inden for områder udpeget til (nationale) geologiske bevaringsværdier og bevaringsværdige landskaber. Realisering af bebyggelse og anlæg inden for disse rammeområder, kan medføre en ændring/påvirkning af landskabet, som kan forringe den landskabelige værdi.

Geologiske bevaringsværdier

I den sydlige del af Gl. Rye udlægges to nye rammeområder inden for udpegning af geologiske interesseområder:

- › 52.B.15 – Boligområde Nylund
- › 52.O.05 – Areal til offentlige formål ved Hjarbækvej

Rammerne ligger i direkte forbindelse med hinanden og i tilknytning til eksisterende byzone. Der er således tale om en udvidelse af byens kant i vestlig retning. Der ligger en ældre planteskole med enkelte bygninger inden for den nye boligramme, 52.B.15, og arealet inden for 52.O.05 anvendes i dag til landbrugsmæssige formål. Rammeområdet 52.O.05 udgør en lysning i skovområdet vest for Gl. Rye.

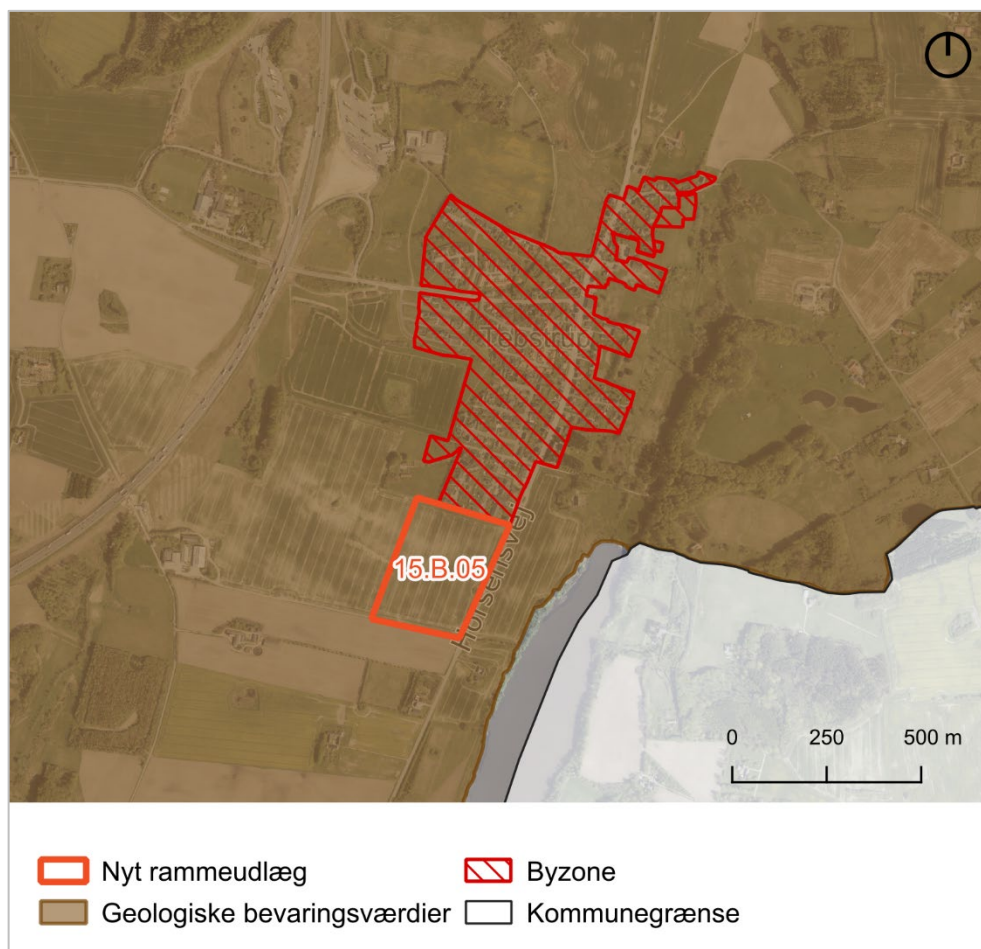


Figur 8-4. Nye rammeudlæg ved Gammel Rye, beliggende inden for geologisk interesseområde.

De nye rammeudlæg ligger i et dallandskab, der er karakteriseret ved sammenhængende dalstrøg og stejle dalsider med store sammenhængende skove. Sårbarheden knytter sig især til rydning af skov, opførelse af nyt markant byggeri og lignende ændringer i særligt dalbunden og på dalsiderne, såfremt ændringerne bryder med landskabets eksisterende strukturer og karakter.

De nye rammeudlæg vest for Gl. Rye vurderes at være **ubetydelige** for de geologiske interesser i området, idet udlæggene sker i direkte tilknytning til eksisterende byzone og vedrører et mindre og afgrænset areal, som i forvejen er delvist bebygget. Området ligger syd for de markante, stejle skrånninger og vurderes ikke i sig selv at udgøre en væsentlig bestanddel af de geologiske interesser i området.

I forbindelse med den videre planlægning kan der foretages en nærmere vurdering af påvirkningen på de geologiske interesser som følge af en konkret disponering af området.



Figur 8-5. Nyt rammeudlæg ved Tebstrup, beliggende inden for geologisk rammeområde.

Der udlægges ligeledes en ny ramme til boligformål i den sydlige del af Tebstrup, som ligger inden for det geologiske rammeområde *Det midtjyske søhøjland*:

› 15.B.05 – Boligområde ved Horsensvej

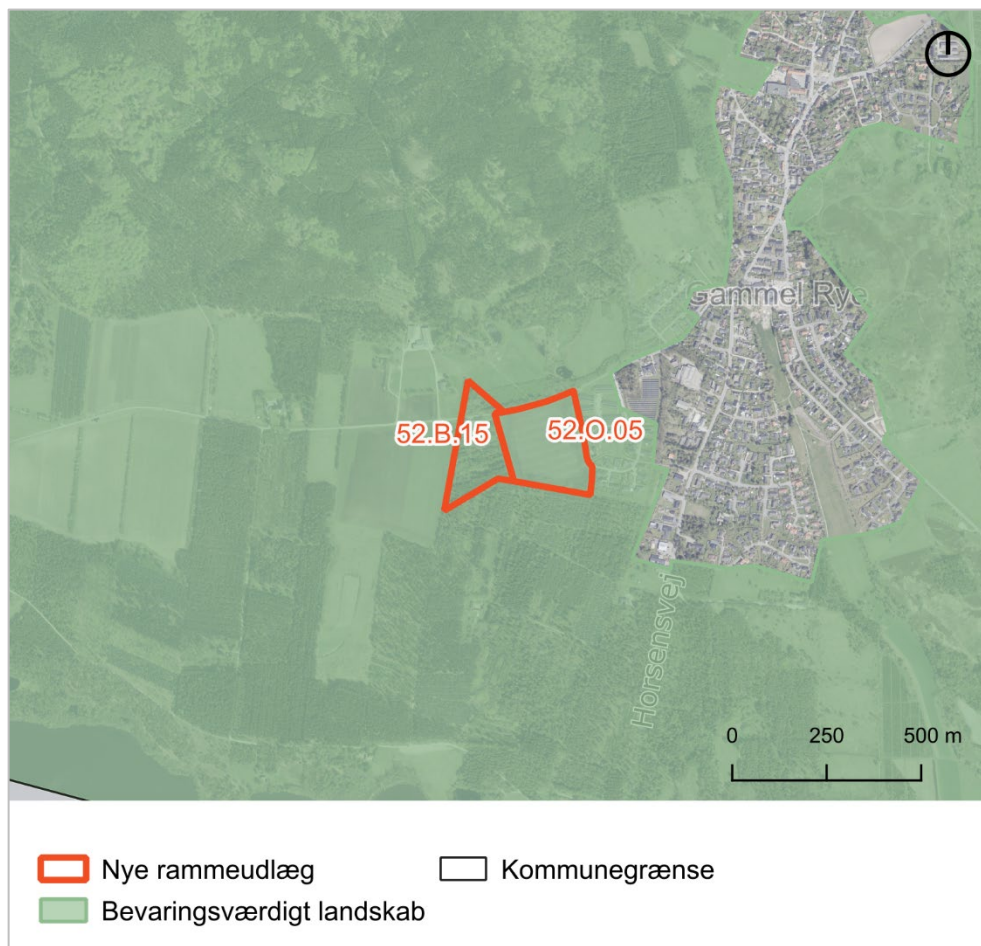
Inden for det geologiske rammeområde bør det sikres, at geologiske landskabsformer ikke forringes, så indbyrdes overgange og den landskabelige sammenhæng ikke forringes, men fortsat har værdi som genstand for landskabsgeologisk forskning.

Det nye rammeområde anvendes i dag som landbrugsjord. Området rummer en stor topografisk variation i form af et øst-vestgående højdedrag, som kan indeholde værdifuld information om lokalområdets geologiske historie og udvikling.

Udlæggets påvirkning på de geologiske interesser vurderes at være **lille til moderat**, men kan ikke vurderes konkret på nærværende planniveau idet påvirkningen i høj grad afhænger af, hvordan området disponeres og udvikles. Den konkrete lokalplanlægning bør ske under hensyntagen til den geologiske profil, så højdedraget i videst muligt omfang bevares. Det kan konkret ske ved at bearbejde terrænet mindst muligt, så det naturlige terrænspring fortsat vil være synligt og dermed bevare værdien som geologisk formation, og ved at friholde de mest kuperede arealer for bebyggelse, så landskabets variationer er synlige på afstand.

Bevaringsværdigt landskab

Med planforslaget foretages der flere rammeændringer og nyudlæg inden for udpegningen af bevaringsværdige landskaber. I det følgende vurderes ændringernes påvirkning af bevaringsværdige landskaber.



Figur 8-6. Nye rammeudlæg ved Gammel Rye.

Vest for Gl. Rye udlægges følgende nye rammeområder:

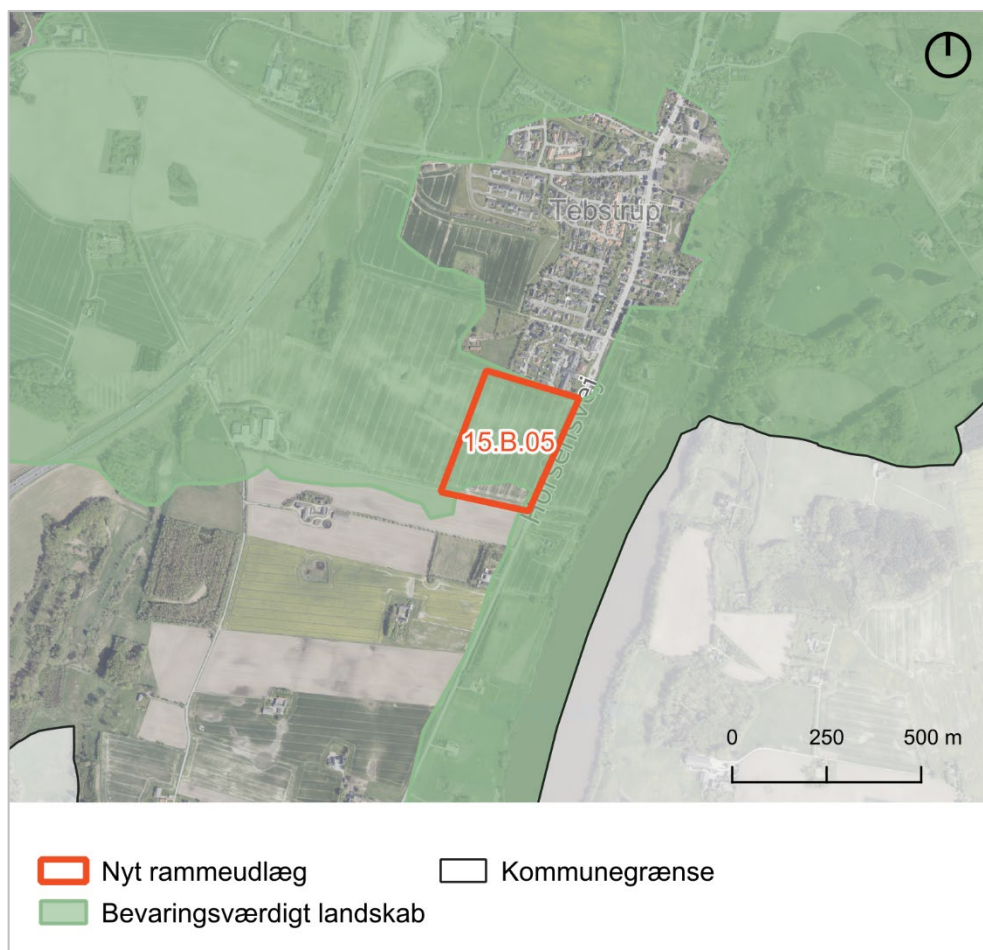
- › 52.B.15 – Boligområde Nylund
- › 52.O.05 – Areal til offentlige formål ved Hjarbækvej

Rammerne udlægges i et landskab vest for Gl. Rye, der karakteriseres som bevaringsværdigt. Særligt karaktergivende for området er det sammenhængende dalstrøg omkring Gudenåen, Julsø og Gudensø med stejle dalsider, store sammenhængende skove og små lysninger i form af græsnings- og jordbrugsarealer. Bebyggelsen er karakteriseret ved huse og husmandssteder, der ligger spredt i skovene og langs vejene, samt landsbyerne Gl. Rye og Alling.

Som udgangspunkt skal området ved Gl. Rye beskyttes for yderligere ændringer. Rammeudlægget sker dog i sammenhæng med eksisterende byzone og omfatter et areal, der huser eksisterende bebyggelse i form af en planteskole. Den sydlige

del af Gl. Rye er præget af bebyggelse af nyere dato, byen ligger højt i terrænet og er omgivet af skov og anden bevoksning. Rammeområde 52.B.15 fastsætter at bebyggelsen skal være tæt-lav med en maks. højde på 9,5 m, maks. bebyggelsesprocent på 40-45 og boligstørrelser på 75-160 m². Derudover regulerer kommuneplanen ikke bebyggelsen i de nye rammeudlæg vest for Gl. Rye. Nærmere disponering af området og regulering af bebyggelsen sker i den konkrete lokalplanlægning.

Den videre planlægning bør ske under hensyntagen til områdets sårbarhed. Det kan f.eks. ske ved at understøtte den eksisterende bebyggelsesstruktur med mindre, spredte bebyggelser og ved at sikre en lav karakter, der fremstår neutralt i landskabet. Dertil kan der med den videre planlægning sikres en grøn afgrænsning til omgivelserne. Den konkrete påvirkning vurderes derfor på et mere detaljeret planniveau i lokalplanlægningen.



Figur 8-7. Nyt rammeudlæg ved Tebstrup.

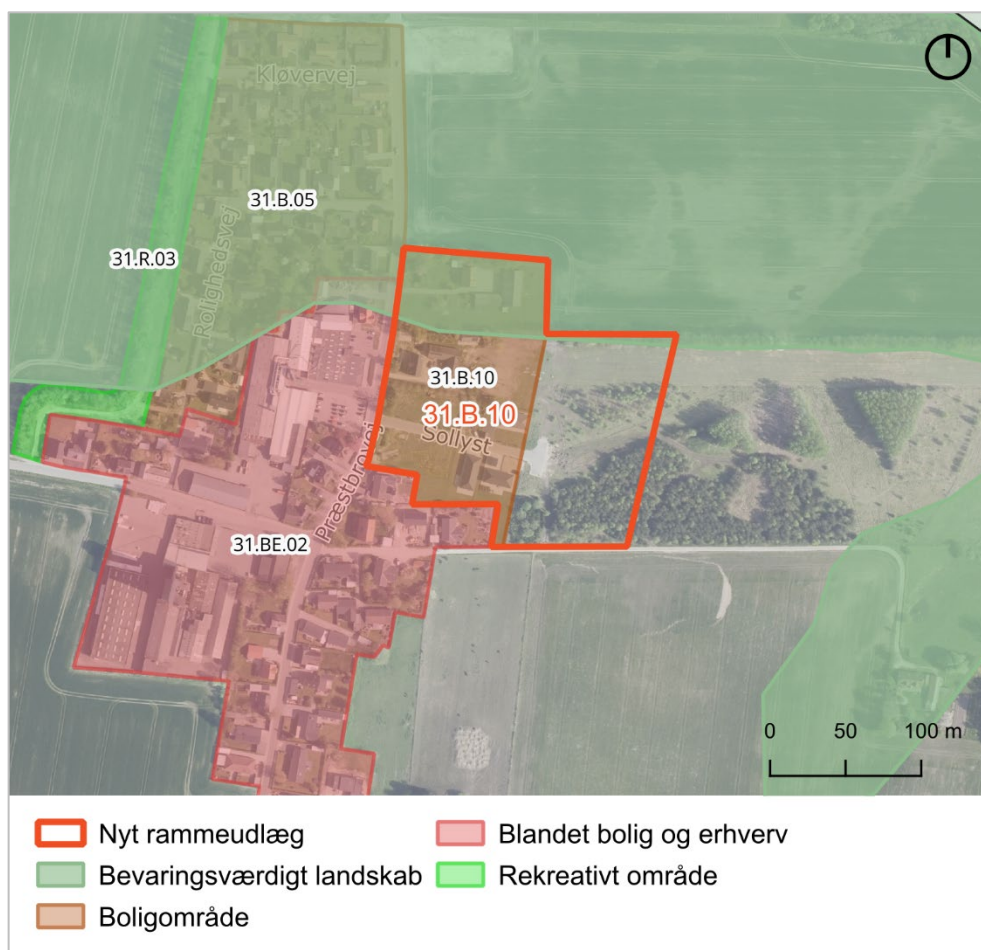
Med kommuneplanen udlægges også et rammeområde syd for Tebstrup:

› 15.B.05 – Boligområde ved Horsensvej

Rammen er omfattet af udpegningen for bevaringsværdigt landskab og er beliggende i landskabskarakterområdet Ejer storbakkede Morænelandskab. Landskabskarakterområdet består af højtliggende, store, bløde bakker, skovområder

med lange og markante skovbryn, markflader uden levende hegn, middelstore gårde og små husmandssteder. Lokalt er landskabet ved rammeområdet præget af store, bløde bakker og et faldende landskab ned mod Tebstrup Sø. Rammeområdet ligger i direkte tilknytning til byzone og eksisterende boligområde ved Bjerggårdsvej. Tebstrup by ligger højt i terrænet og består af flere nyere parcelhusområder, der strækker sig op ad de omkringliggende bakker. Byudvikling inden for rammeområdet vil derfor opleves som en forlængelse af byen mod syd.

Realisering af boliger inden for rammeområdet vil uundgåeligt medføre en **lille til moderat** påvirkning af landskabet grundet landskabets karakter og høje beliggenhed i terrænet, men den endelige påvirkning afhænger af hvordan området disponeres. Rammeområdet giver mulighed for en kombination af parcelgrunde, kompaktgrunde og tæt-lave boliger. Den konkrete lokalplanlægning bør ske under hensyntagen til landskabets karakter, herunder kan terrænregulering begrænses med henblik på at fastholde det bløde bakkelandskab.



Figur 8-8. Udvidelse af eksisterende ramme til boligformål 31.B.10, hvor en mindre del af udvidelsen er beliggende inden for bevaringsværdigt landskab.

Kommuneplanforslaget indeholder en udvidelse af et rammeområde til boligformål i Skovby:

› 31.B.10 – Præstbrovej, Skovby

Udvidelsen udgør cirka 1,2 ha og berør i mindre grad udpegningen af bevaringsværdige landskaber. På baggrund af udvidelsens begrænsede omfang og placering vurderes ændringen at få en **ubetydelig** påvirkning af landskabsoplevelsen.

Kommuneplanforslaget omfatter en rammeændring i kraft af en ramme, der udtales af planen:

› LB.29.R.01 – Wedelslund Gods Golfbane

Rammeområdet til rekreative formål i form af en golfbane udgår i sin helhed. Det betyder, at muligheden for at etablere en golfbane inden for området bortfalder, og en mulig påvirkning af bevaringsværdigt landskab ligeledes begrænses. Ændringen vurderes at medføre en **ubetydelig til lille positiv** påvirkning.

Derudover er der flere rammeændringer af mindre væsentlig eller teknisk karakter, herunder småændringer i afgrænsninger eller bestemmelser. Disse vurderes at være uden væsentlig betydning for landskabet.

Kirkeomgivelser



Figur 8-9. Nyt rammeudlæg til boligformål ved Skovby Kirke, beliggende inden for kirkeomgivelser.

Med planforslaget overføres del af eksisterende ramme 31.O.02 – Skovby Kirke, til en ny ramme til boligformål (31.B.13 – Nyt boligområde ved Ringvejen, Skovby). Den sydlige del af den nye ramme er udpeget under kirkeomgivelser omkring

Skovby Kirke, hvor byudvikling ikke må sløre eller forringe oplevelsen af kirken og dens umiddelbare omgivelser. Inden for kirkeomgivelserne skal hensynet til kirkens status og oplevelsen af kirken samt indsyn og udsyn til kirken tillægges særlig stor vægt. Arealet er derudover omfattet af en kirkebyggelinje, hvor bebyggelse ikke må opføre med en højde over 8,5 meter.

Den nye ramme udlægges baseret på et ønske om mulighed for udstykning til fire matrikler til åben-lav boligbebyggelse, med en højde op til 5 meter. Arealet fremstår i dag som græsarealer der er ubebygget, med et omkringliggende plantebælte. Der er boligbebyggelse, en dagligvarebutik, parkeringsarealer samt landbrug-/re-kreative arealer tæt på rammeområdet.

Kirken er i dag omgivet af bymæssig bebyggelse med undtagelse af sydøstlig retning, hvor det nye rammeudlæg er placeret. Etablering af boliger inden for rammeudlægget vil derfor indsnævre indsynet til kirken fra markerne syd for kirken. Dog afgrænses rammeudlægget af et bredt beplantningsbælte mod syd, som i forvejen udgør en naturlig barriere ud mod markområdet og den fortsatte bymæssige bebyggelse mod syd.

Realisering af boliger inden for det nye rammeområde til boligformål vurderes at kunne medføre en **lille** påvirkning af kirkeomgivelserne. I den konkrete lokalplanlægning skal hensynet til kirkeomgivelserne varetages, herunder f.eks. ved at fastholde beplantningsbæltet mod syd og ved at indpasse bebyggelsen i nærområdets skala.

8.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer

Nye og ændrede rammer er beliggende inden for skovbyggelinjen. Enkelte rammer er ligeledes omfattet af sø- og åbeskyttelseslinje. En enkelt ramme er omfattet af kirkebyggelinjen. Påvirkningen fra de nye/ændrede bolig- og erhvervsrammer, der giver mulighed for ny byudvikling inden for bygge- og beskyttelseslinjer skal undersøges nærmere.

Skovbyggelinje

Flere nye rammeområder i kommuneplanforslaget er helt eller delvist omfattet af skovbyggelinje. Det gælder følgende rammer:

- › 52.B.15 – Boligområde Nylund
- › 52.O.05 – Areal til offentlige formål ved Hjarbækvej
- › 31.B.12 - Område til boliger på Præstbrovej og 31.O.06 – Område til plejecenter, Skovby
- › 31.B.13 – Boligområde ved Ringvejen, Skovby

Realisering af boliger og øvrig bebyggelse inden for rammerne forudsætter, at der meddeles dispensation fra skovbyggelinjen, så byggelinjen reduceres.

Ved de nye rammeudlæg ved Gl. Rye, 52.B.15 og 52.O.05, tiltænkes et skovtilplantet areal bebygget. Påvirkningen på skovbyggelinjen afhænger af den videre planlægning, herunder hvordan området disponeres og i hvilken grad området skal beplantes. Udlæggene vurderes at kunne få en **lille** påvirkning af skovbyggelinjen.

Ved det nye rammeudlæg, 31.B.13 for boliger ved Ringvejen afkastes skovbyggelinjen fra et beplantningsbælte ved Mosagergrøften. Realisering af planlægningen og dermed reduktion af skovbyggelinjen vurderes at få en **ubetydelig** påvirkning af skovbyggelinjen og oplevelsen af beplantningen. I forbindelse med udlæg af den nye ramme, reduceres den nuværende ramme, 31.O.02 på området.

Det samme gør sig gældende for de nye rammeudlæg til hhv. plejecenter og boliger i Skovby, 31.B.12 og 31.O.06, hvor skovbyggelinjen afkastes af et beplantningsbælte vest for rammeudlægget. Her er der eksisterende bebyggelse mellem skovbeplantningen og det nye rammeudlæg, hvorfor påvirkningen af skovbyggelinjen og oplevelsen af beplantningen vurderes at være **ubetydelig**.

Rammer der ændrer anvendelse:

› 10.B.02 – Skanderborg bakker

En boligramme i Skanderborg giver i dag mulighed for etablering af en dagligvarebutik, men da butikskæder ikke vurderer at der er kundegrundlag for en dagligvarebutik på adressen, ændres rammens anvendelse nu fra bolig til erhverv med henblik på at muliggøre liberale erhverv. Rammen er omfattet af skovbyggelinje. Ændringen vurderes ikke at få betydning for skovbyggelinjen, idet en reduktion af byggelinjen ville være nødvendig for at kunne etablere bebyggelse inden for rammen uanset rammens anvendelse.

Rammer der udgår:

› LB.29.R.01 – Wedelslund Gods Golfbane

Rammeområde for en golfbane nord for Galten udtages af kommuneplanen. Området er delvist omfattet af skovbyggelinjen. Ændringen vurderes at være uvæsentlig idet rammen ikke indeholdt bygningsregulerende bestemmelser.

Kirkebyggelinje

Der udlægges i Skovby en ny ramme til boligformål, 31.B.13. Rammen udlægges på et grønt område uden bebyggelse, som hidtil har været omfattet af ramme 31.O.02 til offentlige formål. Med ændringen gives mulighed for etablering af fire åben-lav boligbebyggelser i op til 5 meters højde.

Den nye ramme ligger inden for kirkebyggelinjen. Bebyggelsen må dermed ikke opføres med en højde over 8,5 meter, hvilket den nye kommuneplanramme hellere ikke giver mulighed for. Bebyggelsen skal indpasses så denne respekterer kirkeomgivelserne. Rammen vurderes at få en **ubetydelig** påvirkning på kirkebyggelinjen.

Sø- og åbeskyttelseslinje

Kommuneplanforslaget omfatter enkelte rammeændringer inden for sø- og åbeskyttelseslinje. Herunder udtages rammeområde LB.29.R.01 for en golfbane ved Wedelslund, som i meget lille omfang overlapper med beskyttelseslinjen. Ændringen vurderes at være uden betydning.

Derudover foretages enkelte tekniske tilpasninger i kraft af ændret anvendelsesbestemmelser for fire renseanlæg, der overgår fra rammer til offentlige formål til rammer for tekniske anlæg. Ændringerne vurderes at medføre **ingen** påvirkning.

9 Afværgeforanstaltninger

Da planforslaget ikke medfører væsentlige påvirkninger af natur, vand, befolkning eller landskab, vurderes det, at der generelt ikke vil være behov for afværgeforanstaltninger.

Nødvendige afværgeforanstaltninger skal indtænkes og gennemføres i forbindelse med den konkrete lokalplanlægning, hvis der identificeres yderligere behov for afbødende tiltag.

10 Overvågning

Der forslås ikke særskilte overvågningstiltag

11 Referencer

- COWI. (2024). *Bylivs- og detailhandelsanalyse for Skanderborg Kommune 2024*.
- GEUS. (2024). *Grundvandsovervågning. Status og udvikling 1989-2022*. Hentet fra https://data.geus.dk/pure-pdf/Grundvandsoverv%C3%A5gning.%20Status%20og%20udvikling%201989-2022_web.pdf
- Miljøstyrelsen. (2016). *Vejledning om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse*. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning. Hentet fra <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2016/vandforsyninger.pdf>
- Skanderborg Kommune. (2017). *Retningslinjer for øvrige miljøfremmede stoffer*. Hentet fra Rammeplan for grundvandsbeskyttelse 2017-2025: <https://skanderborg.viewer.dkplan.niras.dk/plan/3#/1178>
- Skanderborg Kommune. (2021). *Kommuneplan 2021-2032*. Hentet fra <https://skanderborg.viewer.dkplan.niras.dk/plan/34#/22765>

Bilag A Rammeændringer

Med planforslaget udlægges flere nye arealer til byvækst og andre formål og eksisterende rammeområder ændres, enten ved ny anvendelse, nye rammebestemmelser eller ny geometri.

En oversigt over henholdsvis nye, ændrede og udgåede arealer fremgår af nedenstående tabeller. Kolonnen "MV?" viser om ændringen er vurderet at være af et omfang og en karakter, der gør det relevant at indgå i miljørapporten.

Tabel 11-1. Oversigt over nye arealudlæg.

Lokation	Nuværende anvendelse	Fremtidig anvendelse	Areal (ha)	MV?
Grønt område mellem Smedetofte og motorvejen	Grønne arealer og landbrugsejendom	Grønt område, støjbuffer mellem motorvej og boligområde (11.R.12)	1,08	Nej
Horsensvej, Tebstrup	Landbrug	Boligformål (15.B.05)	8,2	Ja
Svaneparken, Galten	Landbrug	Boligformål (30.B.23)	7,8	Ja
Præstbrovej, Skovby	Landbrug	Offentlige formål (plejecenter) (31.O.06)	1,29	Ja
Præstbrovej, Skovby	Landbrug	Boligformål (31.B.126)	5,26	Ja
Ringvejen, Skovby	Grønne arealer/Kirkegård	Boligformål (31.B.13)	0,32	Ja
Ørstedvej, Høring	Landbrug	Rekreativt område (30 m bredt plantebælte) (40.R.16)	1,5	Nej
Nylund ved Hjarsbækvej, Gl. Rye	Planteskole, naturarealer	Boligområde (52.B.15)	3,24	Ja
Hjarsbækvej, Gl. Rye	Landbrug, naturarealer	Offentlige og rekreative formål (52.O.05)	4,6	Ja
Gl. Ryvej, Adslev	Landbrug	Blandet bolig og erhverv (LB.01.B.01)	1,24	Ja
Søballevej, Veng	Skole og andre offentlige formål	Offentlige formål (LB.37.O.02)	6,6	Nej, eksisterende forhold
Ryvej, Storning	Landbrug	Teknisk anlæg (31.T.01)	7,0	Ja

Tabel 11-2. Oversigt over areal, der helt eller delvist ændrer anvendelse

Rammenavn	Nuværende anvendelse	Fremtidig anvendelse	MV?
Skanderborg Bakker	Boligformål (10.B.02)	Erhvervsformål (10.E.02)	Ja
Centralrenseanlægget	Offentlige formål (10.O.03)	Teknisk anlæg (10.T.02)	Nej
Landsbyen Sølund	Offentlige formål (10.O.07)	Offentlige formål (+ nærrekreativt område og parkering) (10.O.07)	Nej
Institutionsområde ved Frueringvej	Offentlige formål (12.O.08)	Boligområde (12.B.15)	Nej
Renseanlæg Galten	Offentlige formål (30.O.08)	Teknisk anlæg (30.T.02)	Nej
Renseanlæg Skovby	Offentlige formål (31.O.06)	Teknisk anlæg (31.T.02)	Nej
Renseanlæg ved Brogårdsvej	Offentlige formål (40.O.01)	Teknisk anlæg (40.T.07)	Nej
Ry Renseanlæg	Offentlige formål (50.O.07)	Teknisk anlæg (50.T.01)	Nej
Vest for Hammelvej, Låsby	Erhvervsformål (51.E.02)	Centerområde (51.C.03)	Ja
Gl. Rye rensningsanlæg	Offentlige formål (52.O.07)	Teknisk anlæg (52.T.02)	Ja

Tabel 11-3. Oversigt over arealudlæg, der ændrer geometri

Rammenavn	Nuværende anvendelse	Arealændring	MV?
Hotel Skanderborghus m.v.	Offentlige formål (10.O.11)	Justering til skel	Nej
Hotel Skanderborghus	Rekreativt område (10.R.05)	Justering til skel	Nej
Vrold festival og event, camping mv.	Erhvervsformål (11.E.03)	Udvides	Nej
Klank/Høervej	Erhvervsformål (30.E.10)	Opdeles, for at reflektere ny rækkefølgeplan	Nej
Marktoften	Erhvervsformål (30.E.06)	Opdeles, for at reflektere ny rækkefølgeplan	Nej
Storringvej	Erhvervsformål (31.E.04)	Opdeles, for at reflektere ny rækkefølgeplan	Nej
Præstbrovej, Skovby	Boligformål (31.B.10)	Udvidelse	Ja
Skovby Kirke	Offentlige formål (31.O.02)	Reduceres	Ja
Renseanlæg Skovby	Offentlige formål (31.O.06)	Udvides	Nej
Søkildevækvarteret	Boligformål (50.B.01)	Udvides	Nej
Alken	Blandet bolig og erhverv (LB.02.BE.01)	Udvides, justering til skel	Ja
Glarbo	Blandet bolig og erhverv (LB.16.BE.01)	Udvides	Nej

Tabel 11-4. Oversigt over arealudlæg, der helt eller delvist udgår

Rammenavn	Nuværende anvendelse	Fremtidig anvendelse	Begrundelse	MV?
Ørstedesvej vest	Erhvervsområde (13.E.02)	Landområde	Klimavand	Nej
Hylkevej og Grusløkkevej mv.	Boligområde (17.B.01)	Landområde	Klimavand og BNBO	Nej
Wedelslund Gods Golfbane	Rekreativt område (LB.29.R.01)	Landbrug/gods	Aflysning af lokalplan	Ja

Tabel 11-5. Oversigt over arealudlæg, der får ny/ændret rammebestemmelse

Rammenavn	Anvendelse	Ny rammebestemmelse	MV?
Centralrenseanlægget	Offentlige formål (10.O.03) / Teknisk anlæg (10.T.02)	"Som udgangspunkt for vurderingen af afstanden mellem renseanlæg og udlæg af rammer til følsom bebyggelse mv. bør anvendes en afstand på 100 m."	Nej
De gl. boldbaner ved Vrold Tværbvej	Boligområde (11.B.06)	Mulighed for etagebyggeri.	Nej
De gamle bordbaner ved Vrold Tværbvej	Rekreativt område (11.R.09)	Mulighed for at det eksisterende klubhus kan ombygges eller nybygges.	Nej
Vestermølle	Offentlige formål (12.O.01)	Mulighed for pumpestation for spildevand	Nej
Renseanlæg Galten	Offentlige formål (30.O.08) / Teknisk anlæg (30.T.02)	"Som udgangspunkt for vurderingen af afstanden mellem renseanlæg og udlæg af rammer til følsom bebyggelse mv. bør anvendes en afstand på 100 m."	Nej
Renseanlæg Skovby	Offentlige formål (31.O.06) /	"Som udgangspunkt for vurderingen af afstanden mellem renseanlæg og udlæg af	Nej

	<i>Teknisk anlæg</i> (31.T.02)	rammer til følsom bebyggelse mv. bør anvendes en afstand på 100 m."	
Ørstedvej Øst	Erhvervsformål (40.E.12)	Beskrivelse af plantebælte udtages.	Nej
Renseanlæg ved Brogårdsvej	Offentlige formål (40.O.01) / <i>Teknisk anlæg</i> (40.T.07)	"Som udgangspunkt for vurderingen af afstanden mellem renseanlæg og udlæg af rammer til følsom bebyggelse mv. bør anvendes en afstand på 100 m."	Nej
Ry Renseanlæg	Offentlige formål (50.O.07) / <i>Teknisk anlæg</i> (50.T.01)	"Som udgangspunkt for vurderingen af afstanden mellem renseanlæg og udlæg af rammer til følsom bebyggelse mv. bør anvendes en afstand på 100 m."	Nej
Gl. Rye rensningsanlæg	Offentlige formål (52.O.07) / <i>Teknisk anlæg</i> (52.T.02)	"Som udgangspunkt for vurderingen af afstanden mellem renseanlæg og udlæg af rammer til følsom bebyggelse mv. bør anvendes en afstand på 100 m."	Nej